

TYÖKANS

Ainoa suomenkielinen sanomalehti Canadassa. Työväestön äänenkannattaja.

The only Finnish newspaper in Canada. Published every week-day. Advantageous paper for advertisers.

NO. 233 — 1912.

KESKIVIIKKONA, JOULUK. 25 p. — WEDNESDAY, DEC. 25th.

VI-S VUOSIKERTA — VOL. VI.

Rauhankonferenssi Lontoossa

Balkanin vallat vaativat Turkilta laajaa aluetta. Turkin edustajat pitivät vaatimuksia mahdottomina hyväksyä.

Lontoo, jouluk. 24. — Turkin ja Balkanian valtojen edustajat kokoontuivat eilen viidenten istunton rauhankonferenssiin, jonka tarkoituksena on lopettaa sota Balkanilla.

Vuorotellen lähtötoimet esittivät yhteiset aluejako koskevat vaatimuksensa, jotka olivat seuraavat:

1. Turkin on luovutettava kaikki Rodoston itäpuolella Marmora merellä alkavan rajan länsipuolella oleva alue, Mustal merellä olevaan Malatran lahteen saakka, Gallipolin niemimaa poiserotettuna ja Albanian itsenäisyyden määrääminen on jätettävä suuralvoille.
2. Kreikan joukkojen valtaa minen Aigeen meren saarten luvuttaminen, sekä Italian valloittamien, mutta rauhanteossa taakseenluovuttamien saarten antaminen liittovalloille.
3. Turkin on luovutettava kaikki okuleutensa Kretan saareen Kreikalle.

Liittovaltojen edustajat eivät esittäneet vielä rauhallisista suhteista koskevia vaatimuksiaan, vaan jättivät ne automaattisesti. Ennenkon neuvottelut alkoivat eilen Turkin edustajat ilmoittivat että heidän hallituksensa on valmis jatkamaan ja haluaa jättää Adrianopolin muonittamiskysymyksen Turkin ja Bulgarian ratkaistavaksi. He myykin luopuivat entisistä pyynnöstään saada uudelleen muonittua Skutari ja Janina.

Perjantain konferenssi kesti ainoastaan varttuntin. Turkkilaiset kuuntelivat kuinka heidän valtakunnalleen Euroopassa tulle käymään antamattamitään selitystä ja pyysivät istunton lopettamista lauantaihin larkkineen liittolaisten vaatimuksia. Tuttavallisessa keskustelussa, joka kesti tunnin ja puolen Turkin edustajat mainitsivat olevan heille kerrassaan mahdottomia hyväksyä sellaisia ehtoja.

Aluejakoa koskevat vaatimukset ovat samat kuin joulukuun 14 p:n lähetetyissä sähkösanomissa joulukuun, josta suuralvoille jätettyjä järjestelytoimikunta Albanian suhteen.

Liittovaltojen tunnustavat Albanian itsenäisyyden, jonka suhteen Turkillalla on nimellinen ylliherruus, mutta ei hallintovaltaa. Albania tulee samaan kuin Krea oli ja Egypti on Turkin näiden. Sulttaani tulee olemaan "nimellinen hallitsija" mutta ilman poliittista lainkäyttöä tai sotilaallista valtaa.

Turkki ja Bulgaria olivat meitänneet jo melkein kaiken laisluokkansa kun välirauha neuvoteltiin Tehtajilla. Nyt kumpikin on vahvistanut varustuksiaan, joten on vaikeaa sanoa miten tulisi käynnäin jos sota uudelleen alkaisi. Liittolaiset saavuttivat äskeisissä taisteluissa suuria voittoja ja olivat luonnollisesti halua niitä asettaa varaan ryhtymällä taisteluun jos voivat asiat saada ratkaistuksi muuta tiellä. Turkki toiselta puolen on äärimmäisen epätoivon vallassa tavattomien häviöidensä tähden ja ei niinollen voi toivoa saavuttavansa mitään jatkamalla sota.

Lähettiläiskonferenssi.

Suurlvaltojen lähettiläät kokoontuivat konferenssin tammikuun 2 p:nä. Sateen lähettiläät on mony joulukuunla Berliiniin. Ranskan lähettiläs Pariisiin ja Havallo-Enklerin lähettiläs ja Englannin ulkoministeri Edward Grey ovat menneet joulunajaksi maa seudulle.

SUURI MAANALAINEN LAHDE.

Sveitsin Juravonietissa Mondor tunnelin rakennuksessa on äkkin puhjennut sellainen maanalaan lähde, josta pulppuaa sekunnissa 150 kuutiokulmaa vettä ja joka on ollut kuukauden sadottain työmiehiä.

Berni, Sveitsi, jouluk. 23 p. — Italian ja Ranskan välillä olevan Mondor tunnelin, joka kaivettiin läpi Juravonien, rakennuksessa olevat sadat työntekijät hädintulessa pelastaivat kuolemansa täänän, kun erään työläisen kivikivien avasi voimakkaan maanalaan lähteen. Työntekijät pakenivat suuren vesitulvan edessä, mikä syöksyi tunneliin 150 kuutiokulman voimalla ja sekunnissa, täytti tunnelin ja lähesit kylit. Veden tekniä vahinko on suuri. Ihmishukkua ei ole.

SATOJA KOULULAISIA VANGITTU VENÄJÄILLÄ.

Venäjän nuuskijahallitus on saanut selville että koululaiset keskuseudessa on laajalle levinnyt vallankumouksellinen liike käynnissä ja tämän seurauksena on vangittu satoja koululaisia.

Pietari, Venäjä, jouluk. 23 p. — Poliisin esimatut useissa kouluissa, mutta huomattavimmin kahdenkymmentä gymnasiumissa, mikä on yhteydessä opetusministeri V. C. von huononustan kanssa, on paljastanut että oppilaat jättivät pitävät vallankumouksellisia kokouksia. Myös luhtaan että on keksitty salaliittouunnitelma. Satoja vangitsemista on tehty.

Vankiloitten ja hirttoilmoitusten tarve poliittisista syistä ei vain näillä Venäjällä loppuvan ennenkuin itsevalitus on lakistettu.

Kapina Mexicossa leimuaa

Mexicon kapinalliset järjestävät joukkojaan Morelos valtiossa, tekevät hyökkäyksiä ja polttavat rautatieasemia.

Mexico City, Mex., jouluk. 23 p. — Durangosta kaksikymmentä mailia länteen sijoitetun amerikkalaisen neekerilaitoksen kimppuun ilmoitetaan kapinolaisten hyökkäyksen. Tiedonannon mukaan kaksi puolustajaa haavoittui ja lukuisia naisia häviöist. Kapinolaist ja ryöstivät paikan.

Kapinolaisten joukkojen liikkeelle asettaminen Morelos valtiosta jatkun, mutta siitä saapuneet henkijöiden mukaan valtakunnallisten joukkojen toiminnan keskeytys on tänä rajapitoin Morelos valtiota. Hallituksen komentoja kenraaliluutnantti Riveron on joltamassa häviöiksi, kettä tässä piirissä, missä vankoja ei oteta ja kentällä ammutaan kuoliaksi kaikki haavoittuneet. Riveronin joukko perinpohjin hävittää kaupungit ja yksityiset talotkin matkallaan, josta vallankumouksellisten epäillään saaneen sekä suojaa että ruokaa ja hallituksen komentoja on ottanut käyttäntöön hävittävä teito joutien lähellä rautatie tai sähköasema langat ovat katkasteu.

Kapinolaist ovat polttaneet lähellä Pueblos-Morelos valtiotien rajaa olevat Pastorin, Atencion ja Cuautlincen rautatieasemat.

Osaake harjostusta on vangittu kolmeastat, seitsemänkymmentä viisi intaania ja kaksikymmentä viisi kumouksellista ja heidät on lähetetty pohjoiseen liittyyksien hallituksen joukkoihin.

Hallituksen virkailijat ja Mexicon sanomalehdessä yleensä pienistä Yhdysvaltain hallitukselta odotettavan notin tärkeyttä.

N. T. R. AVASTU LIIKENTEELLE.

Toronto, jouluk. 23 p. — Monista syistä uusia kulkemista myötäkäynnä ensimmäinen juna tulee huomenna lähtemään Winnipegistä Port Calhounen Grand Trunk Pacific ja National Transcontinental rautatieä myöten, kullethan on nimenä torontolaiselle Maple Leaf mylykomppanielle Port Calhounen. Retki on tien viikkipiermiä ja tapahtuma on merkittävä Transcontinentalin liiketoimissa, jota kunnioitetaan lukuisilla juhlahetkillä. Maple Leaf mylykomppania on rekortia lokaaliseen ryhtynyt erikoisen valmistuksen tuon ensimmäisen nistälähteyksen suhteen, aikoen jättänyt ja lähettää ulos samoin vaunuissa kahdeksahyökkymessä neljässä tunnissa sen jälkeen kun niit ovat meitlen saaneet.

Porcupinen-lakko

Taistelu poliisien ja lakkoilaiden välillä.

Kaivostyöläiset, jotka menivät lakkon marraskuun puolivälissä, jatkavat taisteluaan. — Yksityshenkilöille annettu lähtökäsi kun maakunnan viralliset hirtat tulivat tilalle. — Lakkoilaisia vangittu. — Suomalaisia mustasienleijon katalia toimia.

South Porcupine, Ont., jouluk. 20 p. — South Porcupinen lakko näyttää tulevan jatkumaan edelleen, vaikka oikin ollut vähän rauhallisempaa joulun aikaa. Ilman väliin mainita Työkansassa olleista porcupineiläist otetusta kirjotuksesta, jossa koettiin väittäin täällä louna aikana tapahtuneita selkkauslakoilakkoilaisen niskoille viettäjä ilmoitettiin tuomittuun suurra satoja joillekin lakkoilaisille, jotka täällä on vangittu. Ja on muissa vähän peräänkin sillä työtä lakkoilaisia on saakottu 1 dollari ja kulu, joten summa kaikkiaan nousee 6 dollariin. Siinä kaikki mitä tähän asti on lakkoilaisien komitealle tullut.

Mutta eivätpä porcupineiläiset ole ilmoitelleet kuinka on käynyt lakkoilamiesleijonien pyssyhuhtien, kuinka heidät on ajettu pois lakkoilakkoilamulta. Vaikka heidän poimonsa on paljon tuo helpotusta siitä heidän tilaansa on tuotu maakunnan poliisit, jotka ovat olleita valtion puolesta viralliset kantamassa pyssyä. Mitä muuta käännäksiläisiä tulee, niistä ei ole tietoa sillä jätetty on herran joulunajan tähden jätetty tulevana vuonna tutkittavaksi.

Ylimääräisiä skiäppijuna.

Nyt näytään täällä Porcupinenissä vilkastunut rautatietokemessä suuresti määriin. Ennen ei ole tullut kuin pari junaan päivässä, mutta nyt näin tulee yleensä neljä kertaa viisi joka päivä. Nuo lienee lähetyt joltakin maanlain kollektia tuomaan rikureita vana kaipa miehet jäävät väille koska usiampi juna menee väliin tyhjällä perille, ja kaipa lienee miesten puute kaivamoilainkin koska mylyt ovat seisomassa.

Tänään oli rikureita tulossa Itäpuolijunassa. Juna asemalle lähtien työtön vauvoja alkunat kulkua ja puoliyökkymä valtion poliisia ja rappusille että lakkoilaiset eivät saaneet nähdä nouta kulettavissa. Syntyvä yhteento lakkoilaiden ja poliisien välillä jolloin oman kaupungin paksuvatsainen poliisi apui yhdessä lankausten mikä ei onneksi sattunut kelenkään, mutta kapun iskut kau pyssy mieheistä kauvan aikaa ja niitä sai maistaa uuseampi. Seitsemän lakkoilaisista vangittu; kolme heistä laskettiin pienemmällä takukella ei päästetty jättäilevään neljää ei päästetty ilman kymmenen tuhannen dollarin takuusta. Heidit pidettiin vankiudessa ja tutkitaan joulun jälkeen. Heidän asiansa.

G. T. P. rautatie-yhtiö kiipelissä

Grand Trunk Pacific rautatieyhtiön rautatietouhut Uuden Englannin valtioissa on joutunut Yhdysvaltain suuralamiehien käsiin ja yhtiötä voidaan syyttää Shermanin antitruistilain rikkomisesta.

Syytöksiä on useita.

New York, N. Y., jouluk. 23 p. — New York, New Haven and Hartford rautatien presidentti Charles S. Mellen, Grand Trunk Pacific rautatien presidentti Edson J. Chamberlin ja G. T. P. joulukokouman puheenjohtaja Alfred W. Smithers ovat liittovaltion suuralamiehien tänäpäivänä antaman lausunnon mukaan yhteisesti syytettäne Shermanin antitruistilain rikkomisesta.

Rankaisi syytetyistä rikoksesta, minkä sanotaan koskevan Shermanin antitruistilain rikkomisesta.

Yhdysvaltalainen syyttäjä Victor Kershaw sanoi että komppanian hallituksen tutkittavaksi jättäminen ei välttämättä ole todistusta. Shermanin antitruistilain rikkomisesta. Syytökset suurimmaiseksi saksiksi perustavat suullisiin todistuksiin. Yleinen syyttäjä sanoi aputulaiseen, jonka käsissä juttu varsinaisesti on, tarkasti seuraavansa suuralamiehille jätettyä todistuksia ja sitten ryhtyvän asiainmukaisiin toimiin. Toistaiseksi asia on vaakaalalla.

Tappelu lakkoilaiden ja poliisien välillä.

(Omalla kirjeenvaihtajalta.) South Porcupine, jouluk. 20 p. — Kello 5 oikaan tänään iltapäivällä, kun paikallisjuna saapui S. P:n asemalle oli joukko lakkoilaisia asemalla lakkoilavahdissa ja noin 10 poliisia oli myös asemalla rikureita suojellessaan. Jokaikkin rikureita tiedettiin olevan junassa. Juna saapui jossa oli kolme matkustajavauunna, kaksi vaunua olivat tyhjiä. Mutta yhdessä Pullman-vauunissa oli joitakin skiäppijä. Poliisit eivät laskeneet kukaan ssälle Pullman vaunuun. Muttaamat miehet koittivat kuitteinkin pelästyä sinne kaikkia esteitä luomattam. Poliisit vangitsivat kaksi miestä, mutta heidän oli vaikea kuljettaa vangeitajansa miesjoukon läpi, eivätkä miehet oikein halunneet laskea poliiseja vankineen menään. Silloin poliisit alkoivat hakkaamaan miehiä rautanajilla päähän ja hartioihin saaden heidät lopulta pois asemalta. Vankilain oli pitkä matka, jonka ylä poliisit eivät jaksaneet saallitua kantaa ja heillä ei ollut hevosia, eivätkä miehet olleet enää siinä kunnossa että olisivat voineet kävellä. Poliisit koittivat saada vangitsemansa miehet lastatuksi erään ajurin kuoheran päälle, mutta siinä he olivat lujalla. Miehet olivat jorjuneen raskeita ettei heitä helposti saatu noustamaan kuorman päälle. Vähidän he sentään onnistuivat nouta kun hevoset lähtivät mene-

manin anti-truistilain ensimmäisen luvun joukkauusta, on joko vuosi vankeutta, \$5,000 sakko tai molemmat.

Syytöksessä mainitaan että Mellen Chamberlin ja Smithers pitivät New Yorkissa elokuun viidentenä päivänä salaisen kokouksen missä he sitoutuivat laittamaan liittoon ja salaliittoon estäneksen Grand Trunk Pacificin Uudessa Englannissa rakentamasta ja valmistamasta ehdotettuja suunnitelmia ja Grand Trunk Pacificin harjoittamasta höyrylaivaliikettä Providenceen ja New Yorkin välillä. Väitetään että he myös jatkaneen piiriä pitivät kaksi kokousta New Yorkissa, yksi syyskuun 20 p. ja toinen lokakuun 1 p. missä täydentyivät salaisista sopimuksista.

Suuralamiehistä kokoontunut jälleen tammikuun 7 päivä ja jatkamaan tutkimuksiaan Uuden Englannin rautatieasemasta.

Syytetyillä vastaan on nostettu kaikkiaan seitsemän eri syytettä.

Yhdysvaltalainen syyttäjä Victor Kershaw sanoi että komppanian hallituksen tutkittavaksi jättäminen ei välttämättä ole todistusta. Shermanin antitruistilain rikkomisesta. Syytökset suurimmaiseksi saksiksi perustavat suullisiin todistuksiin. Yleinen syyttäjä sanoi aputulaiseen, jonka käsissä juttu varsinaisesti on, tarkasti seuraavansa suuralamiehille jätettyä todistuksia ja sitten ryhtyvän asiainmukaisiin toimiin. Toistaiseksi asia on vaakaalalla.

CHICAGON POLIISI OMAA LAJURAHASTON.

Chicago, Ill., jouluk. 23 p. — Tänään on saatu selville Chicagon poliisimiehen presidentin saat palkkioksi \$200 kuumiehin valittuankseen valtuusmiehin palkkioon kotokutsien puolesta.

Sainon todisti Drennan, että \$2,391 myönnettiin Patrick Keeleylle, entiselle Cook Countyn salapolisille hänen puolustukseksi, kun häntä syytettiin väärinvaunusta.

Tutkimuskomitean jäsenet tutkivat parillaan sen väitteen todenperäisyyttä, onko tällä poliisimiehellä 460,000 lainsäätämishasto.

Edward J. Drennan, entinen poliisimies sihteri, todisti, että \$3,145 oli maksettu epäille komitealle "lainsäätämisen" Springfieldissä poliisin etujen välikä länsijärjestäntötoimikunnan alkua.

Polisimiesten unioni makseensa tuoden dollareita komitean menoihin, jonka tarkoituksena on vaikuttaa lainsäädäntöön.

MYRSKY VIENYT MEREEN NELJÄ KUUNARIN MIES.

Digby, N. S., jouluk. 23 p. — Tänään saapui tieto Yarmouthista, että Digbyn kunnari Dorothy M. Smart saapui lippu puoli maastossa syyttä että neljä sen miehistöstä joutui meren lauantain myrskyssä. Heidit alko pyyhkiä meren kuumarin kannelta. Hukkuneiden nimet ovat Frank Daley, Jesse Haliday, Loran McWhinnie.

KUNINKAAN AKOISTA EI SAA PUHUA.

New York, jouluk. 23 p. — Edward F. Mylius, joka Englannissa oli vuoden kinnassa siitä että hän peljasti kuningas George V:n menneen morgannattiseen avioliittoon Maltassa v. 1880, palautettiin takaisin Ellis saarelta "epäaluttuna kansalaanaksi."

Ei armoa Graves veljeksille

Kuolemaan tuomittu kolme Graves-veljestä tekevät yllähuudellen pyynnön niiden tutkimaan saaneeksi, mutta yllähuuduksesta äänestettäväksi meni äänten tasan ja veljesten on mentävä hirsipuhun.

Halifax, N. S., jouluk. 23 p. — Kolme kunkausta sitten kolme Graves-nimistä veljestä tuomittiin hirtettäväksi lähellä Wolfville asuvan englantilaisen Kenneth Lean murhasta. Yliokseus tänään käsitteli heidän tekemää pyyntöä uuden tutkimuksen toimeenpanemista. Läsnä oli kuusi tuomaria. Kolme oli entisen tuomion pyytämisen kannalla ja kolme kannatti uutta tuotintoa. Ylituomari Townsend, tuomari Meagher ja Drysdale olivat pyyntöä vastaan ja tuomari Graham, Eashel ja Ritchie pyynnön puolesta. Oikeuden näin taan jakautuessa kuolemaan tuomio jäi voimaan. Yliokseuden penkillä istuville ei muitten edessä ole suurinvaiken, kun kysymyksessä ei ole heidän oma elämä.

Yliokseuden penkillä istuville ei muitten edessä ole suurinvaiken, kun kysymyksessä ei ole heidän oma elämä.

CHICAGON POLIISI OMAA LAJURAHASTON.

Chicago, Ill., jouluk. 23 p. — Tänään on saatu selville Chicagon poliisimiehen presidentin saat palkkioksi \$200 kuumiehin valittuankseen valtuusmiehin palkkioon kotokutsien puolesta.

Sainon todisti Drennan, että \$2,391 myönnettiin Patrick Keeleylle, entiselle Cook Countyn salapolisille hänen puolustukseksi, kun häntä syytettiin väärinvaunusta.

Tutkimuskomitean jäsenet tutkivat parillaan sen väitteen todenperäisyyttä, onko tällä poliisimiehellä 460,000 lainsäätämishasto.

Edward J. Drennan, entinen poliisimies sihteri, todisti, että \$3,145 oli maksettu epäille komitealle "lainsäätämisen" Springfieldissä poliisin etujen välikä länsijärjestäntötoimikunnan alkua.

Polisimiesten unioni makseensa tuoden dollareita komitean menoihin, jonka tarkoituksena on vaikuttaa lainsäädäntöön.

Yliokseuden penkillä istuville ei muitten edessä ole suurinvaiken, kun kysymyksessä ei ole heidän oma elämä.

Yliokseuden penkillä istuville ei muitten edessä ole suurinvaiken, kun kysymyksessä ei ole heidän oma elämä.

MYRSKY VIENYT MEREEN NELJÄ KUUNARIN MIES.

Digby, N. S., jouluk. 23 p. — Tänään saapui tieto Yarmouthista, että Digbyn kunnari Dorothy M. Smart saapui lippu puoli maastossa syyttä että neljä sen miehistöstä joutui meren lauantain myrskyssä. Heidit alko pyyhkiä meren kuumarin kannelta. Hukkuneiden nimet ovat Frank Daley, Jesse Haliday, Loran McWhinnie.

Ehdottomasti paras varasto

Rauhankonferenssi Lontoossa

Balkanin valtiot vastivat Turkista laajaa aluetta. Turkin edustajat pitivät vaatimuksia mahdollisina hyväksyviä.

Lontoo, jouluk. 24. — Turkin ja Balkanin valtioiden edustajat kokoontuivat eilen viidenteen istuntoon rauhankonferenssissa, jonka tarkoituksena on lopettaa sota Balkanilla.

Valtioitain lähtöiläiset esittivät yhteiset aluejako koskevat vaatimuksensa, jotka olivat seuraavat:

1. Turkin on luovutettava kaikki Rodosin läheisellä Marmora merellä olevan rajan länsipuolella oleva alue. Mustalla merellä olevaan Malatran lahteen sanka, Gallipolien niemmaa poiseroteltuna ja Albanian itsenäisyyden määrääminen on jätettävä suuralloille.

2. Kreikan joukkojen valtaaminen Agion meren saarten luovuttaminen, sekä Italian valloittamien, mutta rauhantossessa taakseenluovuttamien saarten antaminen liittovalloille.

3. Turkin on luovutettava kaikki oikeutensa Kretan saareen Kreikalle.

Liittovaltioiden edustajat eivät esittäneet vielä rahallisia suorituksia koskevia vaatimuksiaan, vaan jättivät ne tuonne myöskin.

Ennenkin neuvottelut alkoi valtiot. Turkin edustajat ilmentivät eilen heidän hallituksensa on valmis jatkamaan alustusta jättää Adrianopolin muuttamisiksi myymykseen Turkin ja Bulgarian raitistavaksi. He myöskin lupauvat ensintään pyynnöstään saada uuden muuttamista Skutari ja Janina.

Perjantain konferenssi kesti ainoastaan vartituntin. Turkilaiset kuuntelivat kuinka heidän valtakunnalleen Euroopassa tulee käymään antamatta mitään selitystä ja pysyivät istunnon lopettamista lauantaihin harkitakseen liittolaisten vaatimukset. Tuttavallisessa keskustelussa, joka kesti tuntiin ajan Turkin edustajat mainitsivat olevan heille kerrassaan mahdottomia, jaksaa sellaisia ehoja.

Aluejako koskevat vaatimukset ovat samat kuin joulukuun 14 p:nä lähetetyissä sähköisissä julkaisissa, jotka suuralloille jätettyä järjestelyä kaikkia Albanian suhteen.

Liittovaltiot tunnustavat Albanialle itsenäisyyden, jonka suhteen Turkilla on nimellinen yllyheruus, mutta ei hallintovaltaa. Albania tulee samaan kuin Krean oli ja Egypti on Turkikin nähdessä. Sultaani tulee olemaan nimellinen hallitsija mutta ilman poliittista lainkäyttöä tai sotilaallista valtaa. Hänellä on oikeus nostaa lipunsa Albanian ja määrätä sinne kuvernööri, mutta sen täytyy hyväksyä Albanian hallituksen tekemät päätökset.

Diplomatien keskuudessa täällä vallitseva sellainen mielipide että luomattin niistä ehdosta mitä Turkin edustajat tällä kertaa sanovat mahdottomiksi, rauha lopullisesti tehdyksi. Ruusuvalkko, että liittolaista ja Turkia ovat samassa asemassa kuin Japani ja Venäjä olivat sillon kun Yhdysvallat ryhtyi välittäjäksi Portsmouthin konferenssissa.

Turkki ja Bulgaria olivat neittäneet jo melkein kaikkien laitelukuntansa kun välirauhasta neuvoteltiin Thesalonikissa. Nyt kumpikin on vahvistanut varustuksiaan, joten on vaikeata sanoa miten pitkän käynnin jos sota uudelleen alkaa. Liittolaisten sanottuun lähtöiläisille laitelukuntia suuria voittoja ja eivätkä luonnollisesti halua niitä asettaa vauraan rhyhtymällä taisteluun jos voivat asiat saada raukkaistuksi muuta tietä. Turkki toiselta puolel on äärimmäisen epätoivoon vallasta tavottomien häviöiden tähden ja ei niinollen voi toivoa saavuttavansa mitään jatkamalla sotaan.

Lähettiläskonferenssi.

Suurallojen lähettiläät kokoontuivat konferenssin tammikuun 2 p:nä. Saksan lähettiläs on mennyt joulukuun 16 p:nä Pariisiin. Ranskan lähettiläs Pariisiin ja Itävalta-Unkarin lähettilästen ja Englannin ulkoministeri Edward Grey ovat menneet joulunajaksi omaa seudulle.

SUURI MAANALAINEN LAHDE.

Sveitsin Juravooristossa, Mondor tunnelin rakennettaessa on äkkinä puhjennut sellainen maanalaisten lähde, joka pulpana sekunnassa 150 kuutiota vettä ja joka on ollut hukuttaa sadottain työmiehiä.

Berni, Sveitsi, jouluk. 23 p. — Italian ja Ranskan välillä olevan Mondor tunnelin, joka kaivetaan läpi Juravoorien, rakentamissa olevat sadat työläiset häidäntuiksi pelästyivät kuolemasta tänään, kun erään työläisen kivilivereä avasi voimakkaan maanalaisten lähteen. Työläiset pakettiin suoraan esteeseen, mikä syöksyi tunneliin 150 kuutiota vettä voimalla ja sekunnassa, tähtäyttyä tunnelin ja läheiset kylät. Veden tekemä vahinko on suuri. Ihmisuhkaa ei ole.

SATOJA KOULULAISIA VANGITTU VENÄJÄLLÄ.

Venäjän nuusijajhallitus on saanut selvillä teko koululaisten keskuudessa on lanjalle levinnyt vallankumouksellinen liike käynnissä ja tämän seurauksena on vangittu satoja koululaisia.

Pietari, Venäjä, jouluk. 23 p. — Poliisin esimies useissa kouluissa, mutta huomattavimmin kahdeksanosaatissa gymnasiosissa, mikä on yhteydessä opetusministeri L. V. Casson huoneiston kanssa, on paljastanut että oppilaat joutuvat pitävät vallankumouksellisia kokouksia. Myös luhutetaan että on keksitty salaliittouunnitelmia. Satoja vangitsemista on tehty.

Vankiloitettuja ja hirttosuunniteltuja vankeja poliittisista syistä ei vain näitä Venäjällä loppuvien enenkinä itsevaltiin on leikistetty.

MONTENEGROSSA PELATAAN KAPINAA.

Lontoo, jouluk. 21 p. — Wienissä The Daily Telegraphilla saapuneen sähkösanoman mukaan rauhantossaan Montenegroissa hallitusvastustusta, agitatioonia, joka etupäässä johtuu siitä huonosta menestyksestä mikä montenegroalaiset ovat pörrittäneet Skutarin linnoitusta nykyisessä sodassa Turkia vastaan. Sen lisäksi että sodassa on jo kaatunut 6000 miestä, joiden joukossa on mennyt pal-

Kapina Mexicossa leimuaa

Mexicon kapitalistit järjestävät joukkojaan Morelos valtiossa, tekevät hyökkäyksiä ja polttavat rautatieasemia.

Mexico City, Mex., jouluk. 23 p. — Durangossa kaksikymmentä mailla länteen sijoitettujen amerikkalaisen neekerikoloniain kimpunpuhmoitettuna kapinolaisten hyökkäyksen. Tiedonannon mukaan kaksi puolustajaa haavoittui ja lukuisia naisia hävettiin. Kapinolaist ja ryöstivät palkan.

Kapinolaisten joukkojen liikkeelle asettaminen Morelos valtiosta jatkui, mutta sieltä saapuneet henkiloitettujen mukaan vallankumouksellisten joukkojen toiminnan keskuksena on tämä raja pitin Morelos valtiota. Hallituksen komentaja kenraaliuunnattori Riveroll on johtamassa häirityksiä, jotka tässä piirissä, missä vankkeja ei oteta ja kentillä ammutaan koululaiksi kaikki haavoittuneet. Riverollin joukko perin pohjin hävittiä kaupunkiin ja yksityiset talotkin matkallaan, joista vallankumouksellisten epäillään saaneen sekä suojaa että ruokaa ja hallituksen komentaja on ottanut käyttäntöön hävittäjä taitoja joiden läheillä rautatie tai sähköasema langat ovat katkaist.

Kapinolaist ovat polttaneet läheillä Pueblos-Morelos valtioiden rajaa oleva Pastorin, Arantengon ja Cuautlincien rautatieasemat.

Oaxaca harjostossa on vangittu kolmeastat. seitsemäkymmentä viisi intiaanista ja kaksikymmentä viisi kumonkellista ja heidät on lähetetty pohjoiseen liittoutuneen hallituksen joukkoille.

Hallituksen virkailijat ja Mexicon sanomalehtitietä yleensä pienentä Yhdysvaltain hallitukselta odotettavan nootin tärkeyttä.

N. T. R. AVATTU LIIKENTEELLE.

Toronto, jouluk. 23 p. — Monista syistä useita kumukassa nykyhästymään ensimmäinen juna tulee huomenna liitetään Winnipegistä Port Carhorenen Grand Trunk Pacific ja National Transcontinental rautateitä myöten, kulettamaan nimensä torontolaiselle Maple Lake mylykomppanielle Port Carhorenen. Retki on tien viikimiret ki ja tapahtuma on merkittävää Transcontinentalin historissa, josta kunniotetaan lukuisilla juhlahiivuksilla. Maple Lake mylykomppania on rekortia lyödykseen ryhtynyt erikoisin valmistuksiin tuon ensimmäisen nuluhtetyksen suoraan, aikoen janhuttaa ja lähettää uuden saavutuksen kahdeksäkymmenessä-neljässä tunnissa sen jälkeen kun niistä ovat myllyyn saapuneet.

jon valtakunnan yhäisimpiin perheisiin kuuluvia sähkötä, uhka-kaasta yleinen nolliheräys ja toiset sodasta ovat varsin tärkeitä.

"Kuningas itse ryhtyi komentamaan joukkoja viime hetkellä", jatkaa kirjenvaihtaja, "toivon saavansa yhdistää nimensä Skutarin kukkumiseen ja siten vahvistamaan hallitusta; mutta piiritys on epäonnistunut ja pörrittänyt ovat talven aikaan pahemmassa asemassa kuin piirityt."

Porcupine-lakko G. T. P. rautatie-yhtiön kiipelissä

Taistelu poliisien ja lakkoilaiden välillä.

Kaivostyöläiset, jotka menivät lakkon marssakun puolivälissä, jatkavat taisteluaan. — Yrityshuurtile annettu lähtökäsky kun maakunnan viralliset hirtut tulivat tilalle. — Lakkoilaisia vangittiin. — Suomalaisia muuttajien katalia toimia.

South Porcupine, Ont., jouluk. 20 p. — South Porcupinein lakko näyttää tulevan jatkumaan edelleen, vaikka oinkin ollut tilailla rauhallisempaa jonkun aikaa. Hään välinä mainita Työkassaan olleista porvarihetästä otetusta kirjotuksesta, jossa kehoitettiin väkijäällä täällä lauantaina tulla paikalleen selkkausta lakkoilaiden niskoille viikiksi. Ehdotettiin uunissa saakka jollekin lakkoilaisille, joita täällä on vangeittu, ja on toissa viikkin peräkkäin siltä yhtiä lakkoilaita on sa- kottettu 1 dollari ja kulut, joten summa kaikkiaan nousee 6 dollariin. Siinä kaikki mitä tähän asti on lakkoilaiten koululle tullut. Mutta eivätpä porvarihetä o- lleetleikki kunika on käynyt kuit- vannonomistajien pyssyhuurtile, kunika heidät on ajettu pois lakkoilakaikkumalla. Valikda heidät jo poismenoansa ei paljon tuo helpotusta siltä heidän tilalessa on tuotu maakunnan poliisit, jotka ovat oikein valtion puolesta virallisesti kantamassa pyssy- jän. Niitä muuta kirjenvaihtajia tulee, mistä ei ole tietoa siltä juttu on herään joulurauhan tilaan jätetty tulevana vuonna tulkittavaksi.

Yhtiöjärjestyksen lakkoilajuna.

Nyt näyttää täällä Porcupine- sa vilkastunut rautatiliokkensa sauressa määrin. Ennen ei ollut kuin pari juna päivässä, mutta nyt niitä tulee ylämääräisiä, joita nyt viisi juna päivää. Nuo lenne lähetetty joltakin maall- maan kolkilta tuoman rikkuureita vaan kaipa miehet jäävät välille koska usiampi juna menee valian tyhjällä perille, ja kaipa lienee miesten puute kaivannuolain koska myllyt ovat seioimassa.

Tänään oli rikkuureita tulossa läpivaijumaan. Juna asemalla päätyttyä lyötiin vauvoja alkunat uukoon ja puoliyömyntä val- tiot poliisia jai rappusella otettiin kulettavia. Syntyi yhtiöto- teo lakkoilaiden ja poliisien välillä jolloin oman kaupungin paksumatseen poliisi ampuu yhtiö- den lankunien mikä ei onneksi sattunut kehenkään, mutta kapu- sin iskut käi pyssy mielessä kulan vaan aikaa ja niitä sai maistaa u- saapni. Seitsemän maakuntaa vangittiin; kolme heitä laskettiin pienemmällä takuksella irti, mutta jälleilolevaan neljää ei pää- tetty ilman kymmenen tuhaten dollarin takuusta. Heidät pidetään vangeudessa ja tutkitaan joulun jälkeen. Heidän asut- mikkä ollen kumult, tulee tulkittavaksi Sudburyssa.

Vielä mainitsen, että täällä meidänkin suomalaisten kesku- dessa on monenkaltaisilla mielipi- teillä varustettuna väkii. Kun nyt on saatu järjestettyä lakko- ilaisten ja union välillä kaikki taistelutunnit, että voidaan se- stä lakossa vaikapa ei saada yti- dä kuin kaksi kertaa päivässä on nyt käynyt kaksi poortitilan ti- täjää union kimpunpu nostamal- la oikeusjuttu vasten union mak- samaan miesten ruokaveljet kun miehet eivät voi itse maksaa, o-

G. T. P. rautatie-yhtiön kiipelissä

mananti-anti-trustin ensimmäisen luvun loukkausta, on joko voin- vankutea, \$5,000 sakkia tai mo- lemmat.

Syytöksessä mainitaan että Mel- len Chamberlin ja Smithers piti- vät New Yorkissa elokuvan viiden- täntä päivänä salaisen kokouksen missä he sitoutuivat laittamaan liiton ja salaliiton ostamiseen Grand Trunk Pacificin Uudessa Englannissa rakentamasta ja val- mistamasta ehdotettuja suunni- telmiaan ja Grand Trunk Pacificin harjoittamasta läpivaijauk- ketta Providenceen ja New Yorkin välillä. Valtioita että he myös järkevään piini pitivät kaksi kokou- ta New Yorkissa, yksi syyskuun 20 p:nä ja toinen lokakuun 1 p:nä. missä täydentyivät salaisia sopimuk- saan.

Suurallemiehistö kokoontui jälleen tammikuun 7 päivä ja jat- kaa tutkintunsa Uuden Eng- lannin rautatieasemasta.

Syytettyjä vastaan on nostet- tu kaikkiaan seitsemän eri syytös- tä.

Yhdysvaltalainen syyttäjä Wie- kersham sanoi että komppaniain hallituksen tutkittavaksi jättä- mättä kirjat eivät anna todistusta Shermanin anti-trustin rikkomuk- sesta. Syytöksessä suullimusta ei saksu perustusta suullimusta toli- tuisiin. Yleinen syyttäjä sanoi a- puulaisuuden, jonka kassissa juttu varsinaisesti on, tarkasti suura- vassa suurallemiehistöille jätetty- tä todistuksia ja sitten ryhtyvä- sä asianmukaisiin toimiin. Toistai- seksi asia on vaatalaudalla.

Kysymyksessä oleva juttu on johtunut siitä kun Grand Trunk Pacific komppania kenoilla niillä tahansa talitoa saada kontroivalla Uuden Englannin rautatilla. G. T. P. on tehnyt muutamien su- rumpien komppaniain kanssa sa- laisia sopimuksia niskoitelevien komppaniain lukustamiseksi. Tätä kapitalistiselle liikkeemäallalle on- naista, mutta halpamasta men- telyä vastaan ovat nousseet vah- keilysseis hävittäneet kompani- anneittainella asian suoraluosi- hiltalle ja osoittaa että tehot se- minuukit rikkoivat Sherman anti- trustilakia.

Saapa nähdä miten juttu kehii- tyy, sillä Grand Trunk Pacific jo- onistaa useita rautatiekompani- oita Uudessa Englannissa ja on suuri tehoja Canadian valtioillessa sa maailmassa, joten nämä seikat ratkaisussa paljon painavat.

KUNINKAAN AKOISTA EI SAA PUHUA.

New York, jouluk. 23 p. — Ed- ward F. Mylius, joka Englannissa oli vuoden linnassa siitä että hän peljasti kuningas George V:n menneen morganattiseen avi- oitumukseen Mallissa v. 1880, pörräut- tui tänäksin Ellis saarella "epäha- lattuna kansalaisena."

Ehdottomasti paras varasto

huonekaluja, keitto- ja lämmitysunia y. m.

235-7 SIMPSON ST.,

Phone 990.

235-7 SIMPSON ST.,

Ei armoa Graves veljeksille

Kuolemaan tuomittu kolme Gra- ves veljestä tekevät yhtiökulden le pyynnön uuden tutkinnon saamiseksi, mutta yhtiökulden asiasta lähetettyssä meni lä- net taan ja veljesten on men- tävä hirsihupun.

Halifax, N. S., jouluk. 23 p. — Kolme kumukassa sitten kolme Graves-nimistä veljestä tuomittiin hirtettäväksi lähellä Wolfville asuvan englantilaisen Kenneth Lean murhasta. Yhtiökun tänään käsitteli heidän tekemää pyyntöä uuden tutkinnon toimeenpanemi- seen. Läsnä oli kuusi tuomaria. Kolme oli entisen tuomarin pysyt- tämisen kannalla ja kolme kan- nalla uutta tutkintoa. Yhtymä- ri Townsend, tuomari Meagher ja Drysdale olivat pyyntöä vastaan ja tuomari Graham, Bushell ja Ritchie pyynnön puolesta. Oikeu- den näin taan jatkaneessa kuuloen tuomio jai voimaan. Yhtiökun penkällä istuvilla ei mitään eimää ole suurtarvoien, kun kysymyksessä ei ole heidän oma elämä.

CHICAGO POLIISI OMAA LAJURASHASTON.

Chicago, Ill., jouluk. 23 p. — Tä- män on saatu selvillä Chicago po- liisiston presidentti san palkki- ksi \$200 kunkaudessa valittak- seen valtuusmiehiin palkkojen ko- totuksen puolesta.

Saimon todisti Drennan, että \$2301 annettiin Patrick Kee- leyille, entiselle Cook Countyn sa- talopillelle hänen puolustukseen, kun häntä syytettiin väärin- vannonmisesta.

Tutkintokomitean jäsenet tutki- vat parillaan sen väitteen toden- peräisyyttä, onko täällä poliisiunoi- la \$60,000 lainaustämiesrahasto.

Edward J. Drennan, entinen po- liisistunon sihteeri, todisti, että \$13,145 oli maksettu erälle komu- kalle "lastamuksin" Spring- fieldissä poliisin etujen tikkia lain- saaraajastuntokuden alalla. Po- liisimiesten union maksaneen te- lahansa dollarilla komitean memo- hin, jonka tarkoituksena on vai- kuttaa lainsäädäntöön.

MYRSKY VIENYT MEREEN NELJÄ KUUSARIN MIES- TÄ.

Digby, N. S., jouluk. 23 p. — Tähän saapui tieto Yarmouthista, että Digbyn kauppiari Dorothy M. Smart saapui lipulla pörrä maossa syysstä että neljä sen miehistästä joutui meren lausuttain myrsky- ksi. Heidät aloi pyyhkiä merenii kumien kannella. Hukkuneiden nimen ovat Frank Daley, Jesse Hall Eday, Loran McWhinnie.

Superior Furniture Co.

235-7 SIMPSON ST.,

Phone 990.

235-7 SIMPSON ST.,

Phone 990.

1

meut ammattiyhdistystöimien kummit olivat jättäneet johtajansa kulaan, esiinty hänen vierakeleksi, tajuunantou Jouhauk ja kirkkoon. "Liittokomitea ei ole talhouten aitan järjestystä ja jäsennät pöytäseleiden jylkymääräisen kongressin pitämiseksi. C. G. T. keskuudessa vallalla oleva liittolahti hallinto kaikkien työlläisten, ja se hän on heidän velvollisuutensa, ottaa osaa kaikkien mielenosoituksen suoraan vastaan, joita täällä pänävät toimeen erilaiset järjestöt, ihm ei tiedä joutuneen mitenkään toimimaan liittokomitean puolesta vastaan. Viite, että C. G. T. tietämissä marraskuun 12 p:n telomallin päätöksellä oli talhouten boikottia kaikkia osia mielenosoitusta osia vastaan, mutta paitsi omiansa, on yksi sen eriytyä kuin sekin huuto, että pöytäseleissä olisi sisällyttävä neytoutuutun osia kohtaan."

Mutta tästä selitystä ei annettu ennen kuin vasta viime heikkellä, kun ammattiyhdistykset jo olivat päättäneet ottaa osia mielenosoituksia. Ja niiden toimeksiantot olivat päätöksellään antaneet selviytymään, että ne olivat kaikkien C. G. T. päätöksen hiihkon toisin kuin Jouhauk.

Täällä työlläisten kapina miärätyksien vähenemistään yrittämällä koulukojen vapauden kaikkien tähtäyksistä vastaan on päätetty täydellisesti voitolta, kun Ba-taille Yhdistyksestä sumuntalauksella koulotta työlläistä ottamaan siihen osia. Mutta tähän asti on olin, että lähemmästä seuraavasta elämästä todellisuutta. Kun koulut ei ylöä pihlajamarjoihin, niin ovat ne hapania.

Jonkot eivät osaa, kuten näkyy, jonkun dogmaattisen harvinaisuuden johtaa itseään. Kun johtajat eivät vie joukkoja kukaan, minne minä tahdot, menivät jonkot ilman johtajia. Ja Ranskassa ammatillisesti järjestyneiden ("syndikaattien"), kuten sanottu työlläisten vastemmistisyys puolelta vastaan on suurimmaksi osaksi kuituttu. Pieni syndikaattien johtajajoukko, joka yhä vielä muistaa aurinkuisen alkuperänsä, pitää täpärästä kiinni pään kirkkoon saattamuksesta. Jonkot, työlläiset itse, eivät ole uskonnollisesti uskoja valtakunnallisuutta. He toimivat valtakunnan eduksi.

Mutta eivät seikaan valtakunnallisuutta, onkapaikkaiden puolesta ja tullaan miettiään on työ kädessä puolesta kansan enen kaikkea hyödyksi.

Vanki.

(Jatk. 226 nrosta.)

Ihän istui heikkä muistoihin saapuneena.

"Voimhan kertaan sen teille," sanoi hän.

"Tullutni luomamman että en voi kestää rangastustaikana — olin tuolla huijaksi, ja aloin suunnitella pakoa. Sain viikon lompanginjakon, jolla ilman sabata kalerctia. Olin saanut jo kaksi lompakko sahatusta kun varfä luomani sen. Se tapahtui Biffin ja minun ollessa Kopin ulkopuolella, ja varttia oli siksi tyhjästä kuin luomatti siitä. Silloin syöksyi Bill hänen päällensä ja minun oli silmäparjauksessa valittava joko auttaa Biffin tai heittää hänet nurmelle. Minä valitsin auttamisen, ja me tapoimme vartian."

"Mitä?" kysyi Bob.

"Kuristimme hänet. Silloin ei ole mitään hauskaa kuristaa mies kuoliaksi, voipaa sanoa. Oh!"

Hän pysähtyi hetkeksi ja sille jatkoi:

"Nin, me olimme hänen se-

te", jatkoi vanki. "Olipa se vaan ollut arvokkaimman syyn aiheuttama! Mutta se oli vaan Biffin hengen pelastuksen vuoksi, ja Bill ei nyt ole juuri erittäin valikoitu näyte."

Kukaan ei tehnyt mitään huomautusta. Heillä ei ollutkaan kuorsauksellista Madden jatkotulusta, saati puolia heidän päiden päällä. Äkkä Carbody oli puupallin ja heitti sillä kumppanikan.

"Nouse ylös, Bill!" sanoi hän. Toimen säpsähti ja nousi istumaan.

"Mikä on hätänä?" kysyi hän. "Sanoin että nouse ylös. Me olemme kyllästyneet kuuntelemaan sinun kuorsauksiasi."

Madden murisi itseksensä.

"Istu ja puhu naisten kanssa hetken", jatkoi hänen kumppanissa. "He haluavat puhella sinua."

"Mitä?"

"Minä olen tässä kertunut heille sinusta. He eivät ole koskaan ennen nähneet tällaista tulla, ja he haluavat tehdä tuttavuutta kanssasi."

"Älä joutavia", murisi eduskautien.

Mihin Carbody vastasi: "Älä ole tyyli, Bill. He todella auttavat meitä jos voisivat."

"Lopeta ja ylös!" oli kaikki mitä Bill vastasi.

"Vaun se on totta!" huudahti Bob.

"Älähän!" nauvoi Bill. "Jos teillä poikasi olin tuo pyssy, niin te ampuisitte minut kuin koiran."

Carbody nauvoi.

"Sinä olet väärä heitä kohtaan", sanoi hän.

"Oh! Meille helvettiin!" oli Biffin vastaus.

"Bill raukka!" sanoi Carbody pudistaen päänsä. "Hän on karkaa luome. Hän ajattelee nyt Tien Kinnahalla."

"Kuka se on?" kysyi Bob.

"Mies joka oli vieressä kopissa. Tuomittu murtovarkaudesta."

Bob huomaillessi lahusi joka la la nacheista. Carbody kotti esästä Biffin kertomaa, mutta Bill pysyi jähkkinä.

"Minä en viitsi jättäillä", sanoi hän. "Sinä voit kertoa heille."

Carbody kertoi.

"Tom oli murhattuun yöllä eräiseen taloon, ja sattui erään uuden naisen huoneeseen."

Nainen oli kysynyt heitä mikä si koi hän te työtä, ja hän ei sanonut löytäneensä sopivaa työtä. Nainen lupasi hankkia ja mies usko, ja nainen vängiteli häntä."

Mary vängiteli ja huudahti: "Mädontonta!"

"Nin sanoin minäkin, elleä olisi ollut vieressä kopissa."

Sitte nousi Madden äkkii ylös nuristen:

"Minä olen kyllästynyt tähän. Lähdehän liikkeelle."

"Ole vaan rauhallsa, Bill", sanoi toinen. "Meidän on vaan pari tuntia odotettava juma. Panchan vähän lisää rusja tulen ja mene sitte jälleen maahan."

Madden totteli, murisen itseksensä. Seurasi jälleen älähtäminen.

Vilhoinkina Carbody puhui, joutuen eteenä, ikäänkuin ajatuksissaan.

"Se näyttää onnitteella, kun ajattelete sitä. Tässä me olemme, rauhalliset ihmiset itse asiassa — me voimme olla ystäviä, mutta meidän on valittava, vai toistamme kuten panerit."

Hän vaihtoi.

"Mitä minun tulee, niin ovat tädät kiinnittäneet mieltäni e-

Jälleen hän vaipti äänettä. "Ja tämä kaikki sen vuoksi kun te olette ryöväineet minulta elämäni!"

"Mitä sillä tarkoitatte?" kysyi Bob.

"Te olette ryöväineet minulta elämäni, ettekä tiedä mitä sillä tiedän! Te olette ryöväineet minut elämästäni, ettekä edes tiedä sitä!"

Kukaan ei virkanut mitään. He odottivat hänen jatkavaan. He odottivat hänetä sitä, jota he olivat koko ajan odottaneet hänen omia tarinansa."

Hän oli tutkinut koteraken-nuslaa.

"Minä halusin tulla keksijäksi. Minulla oli eräs aate; minä en vaivaa teitä sen selostamisella — voi olla että se on mahdoton — mutta toteutettuna se olisi merkintä käännekohtaa historiassa. Minä työkentelin sen kehittämiseksi, kunnes olin vararikossa — siten käi aina haaveilijan. Silloin sanoin: 'Minä käytän pari vuotta elämäniä keksijäkseni jatkain jähkkinä, ansaitakseni rahaa!'

Minulla oli eräs tuolla hienoa teollisuudun alalla, ja minä lupasin tutkimaan sitä; ja pian olin keksinyt erään uuden koneen. Kun olin saanut patentin, meini keksintöni kanssa John Panninman suureen hienoteollisuuteen. Ymmärrätkö?"

He ymmärsivät — paremmin kuin olisivat tahtoneet hänen nomaavan.

"Kertokaan edelleen", sanoi Mary viimein hiljaisella äänellä.

Hän jatkoi.

"He olisivat tehneet keksintöni kuusiheikky kymmenkunta tuntia puuta vuodessa ja he terjosivat minulle siitä kahdentoista kerta kaikkiaan. Kun sanoin että minun pitää saada määritys" presenti sen tuottamasta voitosta, niin tämä suru John Panninman käski minun jättää helvettiin. Hän varmaankin puhuttelee hienoja naisia toisella tapaa. No niin, me suoraan sanon varvasvillakeksintöni. Ja sitte minä vetoan lakiin — kulutin viisi vuotta, ja kaikki rahat mitä sain laitatteksi lain kerjäläisille, tervetyt ja talveläisluovutteen — ja sitte seuran ajatus."

"Oh!" huudahti Mary.

"Nin, siten se meni", jatkoi Carbody, ja koko ajan tässä nähdessä oli vastassani eräs lakimies — luomattavassa asmassa oleva, kunoiteltava herras mies — Richard Eustace oli hänen nimensä —"

Adele ehdottomasti tyhkiähi.

"Oh, se ei merkitse mitään", sanoi Carbody rauhallisesti.

"Minä kuulin teistä sillä puun sisällä. Minä en ensinkään sytytä teitä — se on vaan sattumaa — kohtalon vika. Minä olen opittuut näkemään järjestelmän näiden asiain takana. Niitä on kymmenen tuhatta huomattavaa ja kunnioitettava lakimieksiä, tekemässä sitä samaa, ja joka-ainoa heistä teki si sen yhä hyvin."

Carbody nauvahi itsekseen. Hän piti silmällä Adelea, nautti senaasta, hänen yleytensä lakimieheksi.

Adele ei tahtonut puhua mitään hänelle. Hän ei tahtonut näyttää omaavansa mielenkiintoa hänen ihmisen huijauksen peristä. Mutta hän oli joutunut siihen mistä hän ei voinut paeta.

"Se horjuttaa teitä, miss Eustace, koki niin?" Mutta kysykääkö isältänne jotakin Norman

vussa, uudessa elämässäni — ei mitään pelkoa kiini joutumista. Ainoastaan — minun suurkeksintöni."

Tässä Adele ei voinut pidättäytyä.

"Mitä yhteyttä sillä oli kiini joutumiseen kanssa?" huudahti hän.

"He tiesivät milin minä tarvitsin rahaa; ja laskivat että minä menisin jonkun viisihettiläisen luo — kuten teinkin. Ja niin he saivat minut — ja minä sain kahdeksan vuottani!"

Adele tuijotti hänen henkeään veltamättä.

"Jumalani!" kuiskasi hän.

"Kahdeksan vuotta hiljaista!" Noustua ylös aamuisiin ja puhdistuessa koppiisi, marsia ei-rienteen rivissä, käsiavart rinoilla — aina, kaikkialla käsiavart ristissä —. Jos minä nä en lsa-jumalan hänen luomistumien käsiavart ristissä, niin — minun sydämeni pakahutti."

Hän vaihtoi hetkeksi.

"Istua hyväntoimille penkille ja syödä finalistien puuroa, jota he sinulle syöttävät aamun ja illoin, puuroa ja rasvan puoliksi — se on merkittävää kuolemaa, sinä tiedät sen, vaan sinä syöt — sitä ja valkean. Kaksikymmentä riviä penkkejä, kaksikymmentä miestä rivissä — kaikki ovat valit; neljä varttia vahittamassa, katse kuin karpäliä, tunkien läpisele. Sitte risti käsiavart ja marssi hiljapään — optellee riittäliksi ja tee työtä toisten työtä ryöstäjäille urakoiisille. Sinä hengität tontua ja vaaleen nolyhtä, kuulet koneiden surinaa neljä tuntia — sitte nos käsiavart ristini ja menen samaan puuroa ja rasvaa. Jälleen neljä tuntia työtä, sitte me teet koppiisi, jossa saat tuntiin loppu lahi levätä. Mutta jos kukaan ei saa henkivälikästä raitista ilmaa — ei koskaan — niin aurinko että tähtit! Ja joka heikkä tiedä olevasi peto — vilpelo, jota pidiään kurissa rautatangoilta, piiskalla ja revolverilla — huomatti vähän ja opitutun joka katseensa ja joki äänessä. Sinusta tulee rautaleve peto — sinä ei voi sille mitään; sinun ilmytyksistä jalkuvasti loukataan, että tulet hulluksi jos pysyt ihmisen. Niin selaista se on!"

Hänen äänestä alentu kuiskauteksi, sekin taukosi ja jälleen valitti hiljaisuus, jossa ei kuulunut muuta kuin Bill Madden kuorsauksien. Tuli oli meikkin sammunut ja pimeys hiipi yhä liikenäks. Yötuli kuuli yhä koveammaksi, ja sen siuhailta ei Carbodyn korvaan kuulunut hiljensätkään siitä miten pelottavasti pimeässä, pienen aukon toisella puolella. Hänestä ei ollut pientääkään hävistä takana-ajasta. Hän ei edes ollut nähnyt toista automobilla lähtepaikasta.

Vaan silkeistä oli takana-ajoukkue seuramut Bobin automobiilla, etien sen jätet joki tienrysteyksessä. He olivat seuranneet niitä pitkin uuren satatella ja koirien joutumina se kät askelelta seuranneet läpi viidakon, kunnes näkivät tulen pilkottavan metsästä. Nyt alkoi sheriffi kulkea ryömien kiivääri kädessä, varovasti tuomaalta. Hän oli jo niin liikkeellä että voi nähdä ihmiset tulen ympärillä ja kuulla Madden kuorsauksen ja puheen huminoin.

Carbody oli alkanut jälleen puhua; hänkin oli kuunnellut tuorsuusta.

"Minä olen maannut ja kuunnellut tuota ja sanonut: 'Jos mi-

viä yhä voi kiihtyä katsestani. Heimestösi ärtty asioista, jotta siitä kuulet ja näet, jos kukaan voi suuttua jonkun nimen tuhuttamisesta. Kopioivasti sanasta, joskus paljasta kateesteihin. Kuvitellet jonkun viraloista vahitvan sinua eritoten, läbi ajavan sinua kovenmin kuin toiset — ja koko olen totte koddistuu hänen. Siten se —"

Äkkii Carbody pysähtyi. Hän kohotti päätään kuten pelästetty peura.

"Mitä se oli?" kuiskasi hän.

"Mikä?" kysyi Bob.

"Minä kuulin jotakin."

"Hissi!" varoitli Carbody, asettuen kuuntelemaan.

(Jatk.)

Taistelukentällä.

(Jatko viime nroon.)

Kirj. W. Garshin.

Ah, mifen voisin estää ajatuksesi työskentelemästä. En voi — Tuhaant ajatuksesi kuusavien. Mutta se ei voi kestää kauvan. Pian tulee loppu.

Vain lyhyesti tulevat sanomalliset kertomaan: — Tapioimme oli mitään; niin ja niin monta haavottua, kuolupapaehoitoin Iwanoff — Ei, ei, ne eivät edes mainitse nimeäni, ne kirjottavat vaan kukaan! — Kuunnus käy sielämättömäksi. Avaan silmäni ja näen samat pensaat ja saman laivaston. Mutta nyt on päivä.

En ole kuitenkaan paissa. Minulla on toveri — siellä — ah, herra jumala, se on turkkilainen! — Rummi! Kuinka paksu hän on! Niin, se on hän, minä tunnen hänet. Aivan lähelläni makaa mies, jonka minä olen tappanut. Minkä tähden tapoin hänet? Siinä makaa hän verisäänä. Ah, sinä ihmeellinen satuma, miksi toit hänet juuri tänään?

Oih, kuinka olin janoissani. Mistä löytäisin tilkkaan vettä? Kaikkia onneksi juolahti meillä, että tapetulla turkkilaisella täytyi olla kientäpullo. Tiesin, mitä tahdon. Aloin liikutella itseäni päästäkseni hänen luokseen — Ryömin — Ja lat lauhavast jälleensä ja jokuun kosketus tuotti sanomattomia tuskia. Minä itkin ja huusin, minä en hellittänyt.

Vihdoin pääsin perille — Siinä oli kientäpullo. Ah, se oli vielä puoliollaan. Nyt riittää vielä kuolemanani asti. Sinä, uhri, minä olet pelastanut minut! Koehtu avata pullon nojaten kysinäpällini, mutta menetin tasapainoni ja kaaduin kasvoit vasten pelottavasti rautaa. Rummi oli jo alkanut madaltua, se löyhäsi hirsveksi. Aurinko kohosi. Sen suuri keho, joka pilkisti kuusien välistä oli veripunninen. Tänään tulee varmaan lämmin päivä.

Ja mitä sinusta, toverini, on tulvassa. Sinä olet jo vallan hirtettävässä tilassa.

Niin, se on vallan kauhistusta. Tukkansa on irtautunut. Tukan entinen musta väri on kallastunut ja haalistunut. Kasvoja peittävä iho on ventynyt ja vetäytynyt korvien taakse. Madot jo ruumiissa maltelevat. Jalassa on säärystimet ja säärinahka on julkamaksi paisunut. Koko ruumiis ajettu. Mitähän aurinko siitä tänään tekee? On kauheata olla häntä niin lähellä. Minun täytyy päästä pois tästä. Mutta miten? Voimani uupuvat. Vainoin voin kohottaa kättäni ja avata pullon juodakseni tilkan vettä; mutta kuinka voin siirtää ras-

saani tuntuu hirveä kouristuksia. Se tuottaa helvettillisiä tuskia. Suolet vetäytyvät kokoon. Ja sanastuotte ilma täyttää nenäni, ja kukaan ei rohkous peittää — Alas ikkää.

Tunnen huimaantuvani. Silloin tämä opetus pitää olla makustonta ja uskonnotta. Enk-

lannissa ei kenenkään oppilait tarvitse pakosta olla mukana uskonnotuolissa, ja laki v. 1906 järjesti yleisiin kouluihin moralis-läsiyksen opetuksen. Ranskassa saati hallitus 80-luvun alussa aikaa koulupolun ja opetuksen maksuttomuuden samoin kuin koulujen uskonnotuolissa, ja katkikunus opetuksen tilalle astui morali-

la. Ja kansalaiskunnan opetus. 25 vuotta myöhemmin seurasi valtion ja kirkon eor Ranskassakin. Japanissa ovat kaikki koulut uskonnottomia. Alkaisermin ja nykyäänkin annetaan van moraalio-

Wirttembergissä ei eri uskoilaiten lasten tarvitse olla uskonnotuolissa. Sachsen-Meiningsissä on koulu eor kirkosta vasta joku aika takaperin, ja se oli yllivastamaa; ja siinä, lausui asiaa eor diskussunassa käsiteltiin no e-jatkinsarvioiset sanat: "Päivä-tunnusuna voi vain olla: ei uskonnotuolista." Itsepi-

Preussisissä, missä kouluja kuusataan vielä 4 uskonnotuolilla viikossa, on tullut yhtäyksii ehdotus uskonnotuolien saattamiseksi jatkokouluihin.

Näemme siis, että useimmissa sivistysmaissa ei koulu ole enää uskonnotuoliksi kristillinen, vaan että uskonnotuolien luku on yhä enemmän pienennetty tai hävitetty pois tykkänsä, ja et-lä kirkon suoraaninen kontrolli koulun yllä, on paitsi Preussissa ja Baijerissa, lakamut käytännöllisesti joutu kaikkialla.

Mistä joulun tämä muistutus? Ennenkin vastamaan kysymyksen, täytyy vielä muistuttaa, et-lä niin kaanan kuin kirkko oli o-pettajana, löytyi vain ai harvojn kouluja, että koulunopetus oli al-kuperästä, kuri ja opetustavat rakkalaiset. Täytyy olla vakavat se syyt, mikä ovat tässä johtaneet perinpuhujaisen muutosla-

Kaupun ja teollisuuden nopea kehitys

vaatti jokaiselta työlläiseltä, että hän osaisi ei ainoastaan lukea, kirjoittaa ja laskea, vaan että hän myös piti sai alkeistiedon matemaattisesta historiasta, luonnon tiedeistä. Sen takia täytyi kouluihin pientäsi, koulussäkäynä v-koulutta koulupakkolakiin kaunt-a, ja viimein voittoa aikaa "maalliolle" oppiainelie uskon-notuolista.

Taloudellinen kehitys teki su-vaitsevaisuuden välttämättömäksi, ja tämä taas jouti uskonnotuolien suureen erilaistumisen saannassa maassa. Luonnolli-nen seuraus siitä oli, että koulujen täytyi tulla uskonnotuoliksi-settomiksi. Preussin yhteyksou-lit olivat aikanaan sopiva esimerkki uskonnotuolien sekalaisten. Preussin palautumin-

sen koulun uskonnotuoliksi-teen kehittämisineen keskustajou-tuitten vaikutuksesta, voi olla sen täytyy vaikuttaa suoraan hävittäneet valtion kokonaissu-dessaan. Eriskolaisten ja uskonnotuolisettonien lukumäärä on alinomien lisääntynyt e-entäällä hallituspäärien vaikutus-

päiväpäivillä. Kaupan ja teolli-suuden laajentumassa kasvavat myös kansanvaltaiset laitokset. Elvät ne ole enää ruhtinaat ja säädät, jotka pänivät maailman leimassa, sillä kaikkialla liikkun kansanjoukossa eläviä voimia. Yksinvaltaisen hallitustavan tilalle

Kirkko ja koulu.

Monia vuosiajotja, koko kesk-ajan, josta uuteen aikaan snakka ovat kirkko ja koulu olleet lähe-

sesti toisiansa liitett. Vielä 200 vuotta 100-kin vuotta takaperin oli kirkko opettajana ja kirkko, ja luostarikoulu opettamattomille. Tuntuu jumalasuostusta leima-

Uusammat tunnet piivissä käytettiin puhtaalla jumalasuostu-

lle, ja mitä sille meidän opettettiin, oli läpensä jumalasuostusta ja uskonnotuoliselista luometta

Ennen puolesta vastaan. Vain, et C. G. T. tiistaina marraskuun 12 p:nä tolellään päätöksensä oli tahtonut boikottaa kaikkia muita mielenosoituksia soka vastaan paitsi omiansa, on yltä sän eredyksin kuin sekin luoli, että postilausuna olisi sisällytetty myöskin tuiaton sen kohtaan."

Mutta tästä selvisi, et annettu onen kuo vasta viite hetkellä, kun ammattiyhdistykset jo olivat päättäneet ottaa osaa mielenosoitukseen. Ja näiden toimikunta oli valittu päätöksensä antaneet selvästi ymmärtäen, et ne olivat kättäsestä C. G. T:n päätöksen kukaan toisen kuin Jouhuan.

Tämä työllisten kappi määrätyiden vähimmäispalkan kyllämiin joukkojen vapauden kirkkoihin kirkkojen vastustusta on päättynyt työllisellä voilla, kun Bill lailla työllistettiin suunnitellaan suuria kelloita työllisiä ottamaan siihen osaa. Mutta, sinänsä asia on niin, että hänsidistään seuras taas elämän todellisuutta. Kun kettu ei yletä pilkkaamajoihin, niin ovat ne happeina.

Joukot eivät anna, kute nälkä, joukko dogmaattisen harvavälin joutua itseään. Kun joutajat eivät vie joukkoja sinne, minne nämä tahtovat, menevät joukot ihmien joutajia. Ja Ranskan ammattiliittien järjestöjen ("syndikaattien", kuten sanotaan) työllisten vastustamisryhmiä puolesta vastaan on suurimassaksi osaksi kuitellut. Pieni syökalukäyttö joutajajoukko, jota yltä vielä muutamia ammattiliiton luovuttain, pitää täpäräisesti kiinni pyöriä kirkosta vastustamuksesta. Joutajat, työlliset itse, eivät ole uskonnollisesti uskova väkijoukko osallisissa. He toimivat valtakunnan ulkomaalaisia.

Mutta eivät sulkaan valtakunnallisten oppinappaleiden puolesta ja heidän mielestään on työllisissä kadessa puolueen kanssa ennen kaikkea yhdessä.

Vanki.

(Jatk. 226 sivulta.)

Hän istui hetken muistoihin sa valpuneena. "Voihan kertoa sen teille", sanoi hän.

"Tullaan luomaanmaan eä en voi kestää raskasta aikaa — olin tulossa hulluksi, olin suunnitella pakoa. Sain viedin kengonpohjastani, jolla ajoin suhata kaltereita. Olin saanut jo kaksi kantaan sahatuksi kun vartti huomasi sen. Se tapahtui Bill'in ja minun ollessa kopin ulkopuolella, ja vartia oli siksi työtä että huomautti siitä. Silloin syöksyi Bill hänen päällensä ja minun oli silmänräpäyksessä valittava joko auttaa Bill'iä tai heittää hänet nurin. Minä valitsin auttamisen, ja me tapoimme vartin."

"Mitä?" kysyi Bob. "Kurtittime hän. Siinä ei ole mitään hauskaa kurtistaa mies kuoliaaksi, voiapa sanoo, Uh!"

Hän pysähtyi hetkeksi ja sille jatkoi: "Niin, me olimme hänen revolverinsa ja kättämme hänelä koppiin. Omi oli meille myötenä — häntä ei kaivattu, ja me pääsimme pihalle. Minä noitin Bill'in olkapäälle ja siitä muurille, ammuin varttia, joka luvaavotti, autoin Bill'in ylös ja sitte hyppäsimme alas. Ulkopuolella seippaamme hevosia ja ratsaat, ja ojuimme vähän matkaa, sitte käännyimme meidän — ja tässä me olemme."

Vähän aikaan ei kukaan puhunut.

"Rohkea seikkailu, kute näetkin panterit."

"Mikä on hätänä?" kysyi hän. "Sanoin että nouse ylös! Me olemme kyllästyneet kuulutelmien sinun kuorakaasutasi."

Madden murisi itseksensä. "Istu ja pultu miesten kanssa heikkien", jatkoi hänen kumpuunsa. "He haluavat puhutella sinua."

"Mitä?" "Minä olen tässä kertontu heille se sinua. He eivät ole koskaan ennen nähneet 'clinkauts'ia", ja he haluavat tehdä tulla vuuttu kanssasi."

"Älä joutavia", murisi elin-käutien.

Mihin Carbody vastasi: "Älä ole tyyli, Bill. He todella auttavat meitä jos voisivat."

"Lopeta jo tuo!" oli kaikki Billillä Bill vastasi.

"Vaana se on totta!" huudahti Bob.

"Alähän!" nauvoi Bill. "Jos teillä poikaeni olisi tuo pyssy, niin te ampuisitte minut kuin koiran."

Carbody nauvoi. "Sinä olet väärä heitä kohtaan", sanoi hän.

"Oh! Mene helvettiin!" oli Bill'in vastaus.

"Bill raukka!" sanoi Carbody pudistellen päätään. "Hän on barbaaria luonon. Hän ajattelee nyt Tom Kimballia!"

"Eks se on?" kysyi Bob.

"Mies, joka oli vieresssi kospissa. Tuomittu murtovarkaudesta."

Bob luomollisesti halusi kuulla ja mielusti. Carbody koki saada Bill'in kertonnan, mutta Bill pysyi jայkkinä.

"Minä en viitsi jայkella", sanoi hän. "Sinä voit kertoa heille."

Carbody kertoi.

"Tuo oli murhattuun yöllä eräänään taloon, ja satui erään suuren naaisen huoneeseen. Nainen oli kysynyt häntä miksi ei kätän tee työtä, ja hän ei sanonut jայtänensä sopivia työtä. Nainen palasi bankin ja mies uskoi, ja nainen vangittiin hänen."

Mary vavahli ja huudahti: "Murtoautot!"

"Niin sanoisin minäkin, ellei olisi ollut vieresssi kospissa. Oli hetken äänettyömytti."

Sitte nousi Madden akka ylös muristen:

"Minä olen kyllästynyt tähän. Lähde tänne rauhallisesti."

"Ole vaan raukka, Bill", sanoi toinen. "Meidän on vaan pöytä tulla odotteltava juna. Puhelun vähän lisää risuja tulleen ja mene sitte jälleen maahan."

Madden totti, muristen itseksensä. Seurasi jälleen äänettyömyys.

Vihdoinkin Carbody puhui, tuijottaen eteenä, ikäänkuin ajatussaan:

"Se näyttää onnituiselta, kun ajattelet sitä. Tässä me olemme, rauhalliset ihmiset itse asiassa — me voimme olla ystäviä, mutta meidän on vältettävä toistamme koken panterit."

Hän vaikei.

"Minä minnuu tulee, niin ovi heidän kiinnittäneet mieltäni en nimenkin kun mikään muu asia ei välttisi häntä tulla, ja voisin istua tässä ja kertoa tuihtukaisia asioita tähän joutajalle, on Aldebaran, eräs sammura aurinko, jolla on oma aurinkokuntansa — järjestelmä järjestelmien sisässä. Minä haluaisin näistä josko sieltäkin, jollakin näistä planeetoista on eläviä olenintoja, jotka näkevät elämän yhden lyhyen hetken, ja kuluttavat sen hetkenyhtymän metään korvessa vartien toistansa."

"Kertoka edelleen", sanoi hän.

"No niin. Lyhyesti sanottuna, minä suurennin maksuosoitteen. Tein siitä neljätohtu puintaa. Ja poistuin näkyvistä myöskin. Rahat oli minulla matkalaukussani ja minä olin turvassa New Yorkissa — uudella nimellä, uudessa pu-

ruusua. "Minä halusin tulla keksijäksi. Minulla oli eräs aate; minä en vaivautta teen selostamiin, sillä — voi olla että se oli mahdoton — mutta toleutettiin se olisi merkinnyt käännekohtaa historiassa. Minä työskentelin sen kehittämiseksi, kunnes olin varauksissa — sitten kävi aina harvaille. Silloin sanoin: 'Minä käyn pirtti vuotta elämäniä kokeilemisenä joutajien kanssa (ämölliä, ansaitseksi rahaa). Minulla oli eräs taitava hienotoleitteluuden alalla, ja minä rupesin tutkimaan sitä; ja pian oli keksinty erään uuden kokeen. Kun olen saanut patentin, menin keksintöni kanssa John Penniman'in suureen hienotoleitteliikeseen. Ymmärrätkö?"

He ymmärsivät — paremmin kuin olisivat tahtoneet hänen luomaan.

"Kertoka edelleen", sanoi Mary viimein hiljaisella äänellä.

Hän jatkoi.

"He olisivat tehneet keksimöitäni kuusi-kahdeksi kymmenen kintuhä puintaa vuodessa ja he tarjosivat minulle siitä kaksi-kolme kerta kaikkiaan. Kun sanoin että minun pitää saada määrätty prosentti sen tuotosta, minä voitoista, niin tämä suuri John Penniman käsi minun nimenä helvettiin. Hän sanoi monia puutteellike hienotoleittajia toisella tavalla. No niin se suoraan sanon varastat keksintöni. Ja sitte minä voitiin lakin — kulin viisi vuotta, ja kaikki rahat mitä sain tästä tuihtu tuihtu kerjätiksi, terveyteni ja tulevaisuutteni veeni — ja sitte sovin neljästätohtu puintasta."

"Oh!" huudahti Mary.

"Niin, siten se meni", jatkoi Carbody, ja koko ajan tässä alustessa oli vastassani eräs lakimies — luomattavassa asemassa oleva, kunnioitettava hienotoleittaja — Richard Eustace oli hänen nimensä —"

Adele ehdottomasti tykkäsi.

"Oli, se ei merkitse mitään", sanoi Carbody rauhallisesti.

"Minä kuulin teistä sillä puun silmällä. Minä en ensinkään syöä teitä — se on vaan sattunutta kohtalon iäva. Minä olen onnuttu näkemään järjestelmän näiden asiantuntemia. Niitä on kymmenen tuhatta hienotoleittajaa ja kunnioitettavien lakimiesten, tekemässä sitä samaa, ja joka-aikaa heistä teki si sen yhtiä hyvin."

Carbody nauvahi itseksensä. Hän piti silmällä Adelea, mutta ajatella, hänen yllätyksenä jայtänensä.

Adele ei tahtonut puhua mitään hänelle. Hän ei tahtonut näyttää omaavansa mielenkiintoa hänen tähän hirveen loppukausen perästä. Mutta hän oli joutunut siihen mistä hän ei voitu paeta.

"Se horjuttaa teitä, miss Eustace, mikä näin? Mutta kysykääpä itsältänne jotakin Norman Carbodya koskevaa, niin saatte nähdä kuinka monta valhetta hän osaa lykätä muutamassa sekunnissa."

Sitten äänettyömyys. Adele ei tahtonut puhua. Mutta Bob ei ollut niin ylpeä.

"Kertoka edelleen", sanoi hän.

"No niin. Lyhyesti sanottuna, minä suurennin maksuosoitteen. Tein siitä neljätohtu puintaa. Ja poistuin näkyvistä myöskin. Rahat oli minulla matkalaukussani ja minä olin turvassa New Yorkissa — uudella nimellä, uudessa pu-

"Jumalani!" kuusi hän. "Kadeksaan vuotta hiljaisella! Vastuusta ylös nauttimaan ja puh distuksissa koppiin, marsein ette, neelle riviä, käsiavart riviä, kanoilla — aina, kaikkialla käsivarret ristissä —. Jos minä nä en lsi-jumalan hänen tuomistulellaan käsiavart ristissä, niin minua sydämeni pakahuu."

Hän vaikei hetkeksi.

"Istu hälyttämättömällä penkille ja syöä tilinlauseita puuroa, jotta he sinulle syöttäviä aamuja ja illoja, puuroa ja rasvaa puoliseksi — se merkitsee kuolemaa, sinä tiedät sen, vaan sinä syö — syöt ja vaikeat. Kaksikymmentä riviä penkille, kaksikymmentä miestä riviissä — kaikki ovat valittu; vain vartiaa vahliumassa, katekain karpalla, tunkien läpiseisä. Sitte risti käsiavart ja marssi hiljapäänä opetelmalliseksi ja tee työtä toisensa työtä työstäviä urakoitsijalle. Niitä hengittävät tonnia ja vaatteita nyyttää, kualet koneiden aurinalla vielä tuntia — sitte noset käsiavart ristii ja menei saamaan puuroa ja rasvaa. Jälkeen vielä tuntia työtä, sitte meneet koppiin, jossa saat tuihin jouta tästä levätä. Mutta kosaan et saa henkistykätkää raitista ilmaa — et koskaan näe aurinkoa eikä lähtä! Ja joka hetki tiedät olevasi pöytä — vilpelo, jota pideätän kurissa caultalangoilla, pilskalla ja revolverilla — huomata viuhat ja epäluottoa joka kätseessä ja joka äänessä. Sinusta tulee raateleva pöytä — sinä et voi sille mitään; sinun ihmisyyttäsi jatkavasti loukataan, että tuihtu luhkaksi jos pyysi ihmisen. Niin se lausaa se on!"

Hänen äänensä auttoi kuitauksiksi, sekin tuihtu ja jätteen valitti hiljaisuus, jossa ei kunnuttu muuta kuin Bill Madden kuorasaaminen. Tuoli oli melkein sammunut ja pimeys hiipi yhä likomaksi. Yötulit kiitthi yhä kovemaksi, ja sen suhinaalta ei Carbodyn korvaan kunnuttu hiljastuakaan siitä mitä tapahtui pimeydessä, pienen aukon toisella puolella. Hänellä ei ollut pienintäkään aavistusta takaa-ajasta. Hän ei edes ollut nähnyt toista automobilia lähtöpäikasta.

Vaan sitkeästi oli takaa-ajajoukko seurannut Bob'in automobilia, etiesen sen jätet jouta tiennistyksessä. He olivat seuranneet mitä pitkin vuoren saati ja koirien joutajina asitte askelleita seuranneet läpi viidakon, kunnes näkivät tulen pilkottavan metsästä. Nyt alkoi sheriffi kulkea ryönnän käsiä kadessa, varovasti tuihin tuihin. Hän oli jo niin lähellä, että voiti nähdä ihmisen tullen ympärillä ja kuulla Madden kuorauksen ja puheen ihmisen.

Carbody oli alkanut jällen puhua; hänkin oli kunnellut kuorastausta.

"Minä olen maannut ja kunnellut tuota ja sanonut: 'Jos minun pitää tuota vielä tuihin kuin kunnella, tulen raivoon.' Minä olen taistellut silissuani tuihin taisteiluja, tuhannut tuhannin voimavoimalla, niin paljo että sillä voiti perustaa valtakunta, koettamassani olla välittämättä Bill'in kuorauksesta. Jos heittäisin sen, on hän ikkin kuollessa. Hän arvella minun olevan liian turhapäiväinen."

Bill-raukka. Siellä vankilassa, maissa koko elämänsä perustuu vähäpäästöisen selkoihin. Siellä voi kiihottua joutavista asioista, ja hauota mielessään päähänpistojä ja sinussa pille.

"Minä kuulin jotakin." "Missä?" "Isti!" varoittoi Carbody, asetuen kunnellemaan. (Jatk.)

Taistelukentältä.

(Jatko viime nroon.) Kirj. W. Garshin.

Ah, miten voisit estää ajatuksesi työskentelemästä. En voi — Tuhannet ajatukset kiusaavat. Mutta se ei voi kestää kauvan. Pian tulee loppu.

Pian lyhyesti tulevat sanomalehdet kertomaan: — Tapioimme oli mitätön; niin ja niin monta haavoiteltua, kuoluh vapaaehtoinen Iwanoff!

Ei, ei, ne eivät edes mainitse omiani, ne kirjottavat vaan kuoluit — Kunnun käy sieltä, matoimaksi. Aavan silmäni ja näen samat pensat ja samat laumia. Mutta nyt on päivä.

En ole kuitenkaan yksin. Minulla on toveri — siellä — ah, herra jumala, se on turkkilainen! — Ruumit! Kuinka paksu hän on! Niin, se on hän, minä tunnen hänet. Aivan lähelläni makaa mies, jonka minä olen tappanut. Minkä tähden tuihin hänet? Siinä makaa hän verisessä, sinä ihmieellinen saatuu, miksi toiti hänet juuri tähän?

Oih, kuinka oli janoissani. Mistä löyisin tilkkaan vettä? Kaikkie onneksi joutui ihmieksi, että taputtelu turkkilaisista tiityi olla kentiäpullo. Tiesin, mitä tahdon. Aloin liikutella itseäni päästäkseni ulos luokseen — Ryömin! — Jatka lauhavirt jäleensä ja joutajien kosketus tuotti samantien tuihin. Minä itkin ja huusin, mutta en heittänyt.

Vihdoin pääsin perille. "Siinä oli kentiäpullo. Ah, se ei vielä puoliolaa. Nyt riittää vettä kuolemaani asti. Siinä, uhrini olet pelastanut minut! Koetin avata pulloa nojaten kasvoisapäini, mutta menetin tasapainoini ja kaaden kasvoit vasten pelastajain rintaa. Ruumis oli jo alkanut madantya, se löyhkyi härveästi. Aurinko kokei. Sen suuri kehä, joka pilkisti kuusien välistä oli veripunainen. Tänään tulee vartmaan lämmin päivä."

Ja mitä sinusta, toverini, on tuleva. Sinä olet jo vallan hirtävilläsi tilassa.

Niin, se on vallan kauhistuttava. Tukkaan on irtaantunut. Tukan entinen muoto väri on kallastunut ja haalistunut. Kasvoja peittävä ihon vemyntä yltä veltatytyt korvien ta.

Madot jo ruumissa mailevat. Jalassa on särsyneet ja särsyneet on julkaksi paisunut. Koko ruumis ajettuu. Mitähän aurinko siellä tänään tekee? On kauheata olla häntä niin lähellä. Minun tiityä päästä pois tästä. Mutta miten? Voimani uupuvat. Vaivoin vain kottahat käteni ja avata pullo juodakseni tilkan vettä; mutta kuinka voin siirtää raskasta ja lunkasta ruumistani?

— Mutta tätä en enää voi sieltä. Koetan raahautua pois. Tuntuu kuin kuluisi tunti pimeen askelen verran etenemisenä. — Kokonainen puoli päivää vлууpaa päästäkseni tarpeeksi kauvas. Tuskat, tylyvät, yltävät siitä. En muista, en tiedä enää, mikä on terve ihmisen. Olen totunut tuskaan.

Vihdoin olen päässyt muutama metrin päähän. Mutta en nää en eä ahmia raitista ilmaa. Tuuli on kääntynyt ja kuljettanut mukanaan löyhkää, joka osketaan. Tuihässä vat-

jossa. Noin viitisikymmentä mieltä on. Etunenässä mustavärisien upseeri. Tuskin ovat päässeet puron ylitse, kun upseeri kääntyy sulatussaan ja komentaa. Etunenä on neljästi! Pysähtykää, pysähtykää, rukoulet, pysähtykää! Autukaa, autukaa! huusin minä, mutta kivaotit tuihin ja aasiden kalina ja melu tukahuttu heikon ääneni. Eivät kuule minua. — Oih, kirottu! — Painon kokoon kasvot maata vasten ja nyykkytin. Samassa hetimitä tichensä kentiäpullo, veteni, elämäni, terveyteni, aionni, mikä voiti pitää kuoleman loitolla vielä hetken. — Mutta kadun vasta siten, kun näen, että jällään on vain muutama pisara, muu imeytyi kuutama maahan. Miten voisin kuvata sen avuttomuuden tunteen, joka minut nyt valtaa?

Makasin liikkumatta silmät puoliiksi suljettuna. Tuuli vaihteli jatkuvasti. Toisinaan, on se raitista ilmaa, toisinaan suasaista lyhyä. Rupesin pelkäämään koettamassani kutsua toveriani. Hänellä ei ei ollut kasvoja. Liha oli irtautunut luista, jotka paljainia irvistivät minua. Tuo avoniainen, runa irvistys pelotti minua, vaikka enen olin nähnyt tuota sammusta päältä.

Tuo metallinpellu varustettu universum puettu luuranko — uh, väristys kävi läpi ruumiini.

Semmoista on sota, ajattelin. — Tuossa sen toisikuu! Aurinko pahtavana säteilee. Pian ovi avautui ja kasvoini kokonaan kääntyneet. Jonotta härveästi ja muutamatt jällään ovelta vesipisarot isen sisääni! Oih, päitä tuskin, niitä kärsimyksiä! — Menein tuihin.

Kun taasen herään, olen sairastunut. Solutat, jotka me olivat kauneita hautamano olivat löytenneet minut ja tuoneet tuihin. Lääkärit ja laupedenisarsarit hoitelivat minua ja näin erään tunnetun pitearilaisen professorin hoitelevan jalkaani.

— Te nuori mies, olette onnellinen, sanoo hän. Te ette kuole. Vain toinen jalka on olettettu pois. Se ei ole niin vaarallista. No mitenkä on laitanne? Voitteko puhua?

Ah, saatoinhan minä puhua. Ja minä kerroin hänelle kaiken sen, mitä jätin olen kertontu.

Kirkko ja koulu.

Monia vuosiajotta, koko kekki-juna, joka uuteen aikaan saakka ovat kirkko ja koulu olleet läheisesti toisinsa liittyi. Vielä 200, jopa 1000:kin vuotta takaperin oli kirkko opettajana ja kirkko- ja luostarikoulujen oppisilmittel-ma kanto jomalusopillista leimaa. Useammat tunnit päiväissä kätettiin puhtaalle jomalusopillista ja uskontunnustuksellista luonnetta.

Vasta uudempana aikana ovat kirkon ja koulun suhteet muuttuneet, ensin huomaamatta, myöskin nykyisin käyden yhä selvemmäksi. Hollannissa erotettiin uskonopetus koulusta jo v. 1806 asti, mutta lain kaanta.

Amerikassa eivät ensimäiset sihtorilaat, no kotimaassaan katteraa uskonollista valtaa käteneet purittaant, antaneet koulussa mitään tilaa uskonolliselle. Eikä sellä ole otettajia valitessa ja uusia oppilaita otettaessa kättyä uskonopetusta uskontunnustusta. Uskonopetus on ehdottomasti poisuljettu Amerikan kansakou-

sen opetuksen tilalle astui moraalinen ja kansalaiskunnan opetus. 25 vuotta myöhemmin seurasi valtio ja kirkon ero Ranskassakin. Japanissa ovat kaikki koulut uskonottomia. Aikaisemmin ja nykyäänkin annetaan vain eräori opetusta. Wirttembergissä on uskoilisten lasten tarvitse olla läsnä uskononopetuksessa. Sachsen-Meiningenissä on koulu erotettu kirkosta vasta joka kymmenekaperin, ja se oli luovussaam; ja tri Graue, joka yllytti asiaa eduskunnassa käsiteltäessä nuo ajatuskaneivat sanot: "Päivän tuihinussa voi vain olla: irti uskononopetuksesta." Itsepi Preussissaikin, missä kouluja kutsutaan vielä 4 uskontonutienä jylkossa, on tullut hilytjäksi ehdotus uskononopetuksen saattamiseksi jatkokouluihin.

Näemme siis, että useimmissa sivistysmaissa ei koulu ole enää uskontunnustuksellisen kristillinen, vaan että uskontonutienkin luku on yhä enemmän pienennetty tai hävitetty pois tykkäinän, ja että kirkon suoranainen kontrolli koulun yli on, paitsi Preussissa ja Bayernissa, lakamusta käytännöllisesti melkein kaikkialla.

Mistä joutuu tämä? Engenkin vastamaan kysymykseen, täytyy vielä muistuttaa, että niin kukaan kuin kirkko oli olettajana, tiityi vain an harvoin kouluja, että koulupetus oli alkuperäistä, kuri ja opetustavat rakakalaiset. Täytyy olla vakavasti se syyt, mikä otat tässä johtaneet perinopelajien muutoslehen.

Kaupan ja teollisuuden nopea kehitys

vaatii jokaisella työläisellä, että hän osasi ei ainoastaan lukea, kirjoittaa ja laskea, vaan että hän myös paini alisteistiedot mattemaattisista historioista, luonnon tiiteistä. Täten tässä tiityi koulukaikseen pientä, koulussaikäntä vakuuttaa koulupölköiden kanta, ja viimein voittoa aikaa "maalaisilla" oppilaineille uskonon kustannuksella.

Taloudellinen kehitys teki suvalitsevaisuuden välttämättömäksi, ja tämä taas jouti uskontunnustuksen seurauksena erilaistuneen saannan muuttu. Luomollinen seuras siitä, että koulujen täytyi tulla uskontunnustukselliseksi. Preussin yhteiskoulu oli otavikin aikanaan sopiva esimerkiksi uskontunnustuksen sekamaisuudesta. Preussin palautuminen koulun uskontunnustukselliseen kalhietimiseen keskustapuhutettiin vaikutuksesta, voi olla vain lyhytaikaista laatua, koska sen tiity vaikuttaa suoraan hilyttävissä valtiokoneksuuseen. Eriuskoilainen ja uskontunnustuksettomien lukumäärä alinomaisen lisääntymisen euentä lisäilyspirien vaikutuksia päivi päältä. Kaupan ja teollisuuden laajentumassa kasvotvat myös kansanvaltaiset laitoiset. Eivät ne ole enää ruuhattua ja siilyt, jotka pahtivat maailman leimassa, sillä kaikkialla liikkua kansanjoukossa eläviä voimia. Yksivaltaisten hallitustavien tilalle on tullut perustuslaki. Kansanjoukot ovat yleten äänioikeuden kautta päässeet osallistumaan hallitukseen, ne tahtovat antaa itse itselleen lakia ja tahtovat pitää huolen, joskin kirkonystävällisten puolueitten alati hämmentä, että kasvava nuorisosaali hyvän koulukasvatuksen, joka tekee sen kykeneväksi uudenlaiseen elämään.

Luonnontieteitten vaikutus

on ollut mitä suurin noitten suhteitten muuttamisessa. Ne ovat

(Jatkoa 244 sivulla.)

Venäjä.

SUUNKALASTUSTA SAMEAS-
SA VEDESSÄ.

Miten Venäjä käyttiä hyvaksen
Balkanilla välttävissä sek-
sortoa.

Keuden kaiken, kun Euroopan kansain korvat ja ajatuksia vielä ovat täpö täynnään asenteita ka-
kasta Balkanilla, saapuu siten kausikemmuksella läidstä eno-
maisi ehdottomasti ottaa kuulak-
sen melun keskeltä, sanomie, että
Venäjä on tunnustanut Mongolian
itsenäisyyden. Kuinka kaunisti!
Venäjä, tuo kaikkien pienten ja
sopeutuksen kansain väsynäntä ja
epäitkäsä ystävä, on taas saanut
tilaisuuden näiden lämpimään
tunteitensa ja rehellisten pyrkim-
yksiensä ilmaisemiseen.

Nämä nämä "vapautetut" mongolit
olivat maailman vuosiaa siten
ajattanut maailman kuuluisim-
pia ryövärikansoja. Vieläkin
he näin näin ovat paikallaan a-
suria. Mongoli kuuluu suurim-
man osan elämästään vietettiin
hetosen keskellä. Nahkuritkiaan
joka on hänen pukuksa, sanotaan
hänen asiaan pitävän päällään kos-
kaan sitä rismuttamatta niin kauan
kun se vain kestää, miksi se per-
heassa tapauksessa tekee koko hä-
nen maan päälle vaikkensa a-
jan. — Kellään mongolille ei kos-
kaan ole pihkittynyt päähän riis-
ua vaitteitaan pesytykseen.

Mongoli on uskonnottaan bud-
dalaanin. Pääkaupunkina U-
grassa usuu luterila, mongolien us-
konnon ja valtiollinen pää-
mie, joka on Lhassassa asuvan
Dalai-Laanin alainen korkeaa lama
ei peppi. Ugra on lähellä venä-
lisiä-sperialaista rajaa, mutta e-
rottaa sen Kiimasta laaja Gobin
erämaa. Siksi eivät kiinalaiset
olekaan koskaan voineet yltäävät
Mongolia täydellisesti Kiinaan
vaikka ovatkin omistuneet sen
työllisellisesti kukistamaan. Mon-
goileitten on ollut vain maksettava
ja kohtuullinen vero Pekingin
Kovinkaan raskaalta ei tämä ri-
kuvien luultu tunnetun. Mutta
onhan venäläinen hienotuntu
uus, kun kysymyksessä on sor-
rettuun kansain vapaus, maail-
man kuulu herkkyydestään...

Jo pitimään aikaa ovat erään
mongolienhuhtien virkistelleet
kukistautua vapautuneesta
Pietarissa. Heidän täällä
kohottamissa rukouksin sorre-
tuun maarkun puolesta on mysk-
kin mainittu Urgan laita liitty-
tyä. Se on luvannut sovitua Mon-
golian täydellistä itsenäisyyttä ja
kiitosluodusta tuota jaloa pelas-
tajaa kohtaan ovat tuon maara-
kan johtomiehet luvanneet kai-
kissa tarpeissaan asioissa menettää
Venäjän "neuvon" mukaan, olla
tekemistä mitään sopimusta min-
kään maan kanssa ilman sen suo-
vutusta, suoda venäläisille kaup-
paetuotteita j. n. e.

Heikki tähän vapautuneen oi-
sangen suostuessa. Sopimuksella
Japanin kanssa on Venäjä jo tur-
vattu kaikkia sekaantuneita
siltä taholta; itse puolestaan on
se luvannut katsoa läpi sormien
Korean helkon itäisellään jo-
pallista kuukausia — tuon ite-
hallinnon, joka aikooaan aiheutti
venäläis-japanilaisen sodan, jossa
kuukausin sota käyväin pää-
määränsä oli Korean täydellinen
itseänsä? Japanilainen sano-
malehdistökään ei lausu mitään
tytymättömyyttä tapausten joh-
dosta Mongoliansa. Kerrassaan
täytyykin senvuoksi epäillä sitä
Wienissä liikkeelle laakuttua hu-
hua, että Japani mukaa asettaisi
sotatoiminaan liikkeellään Venä-

jäsenä kotoon Mongoliansa.
Tasavallan hallitus hyökkäi ehdot,
mutta järkeä senvuoksi ilman la-
maa. Jäsen englantilainen pankki
on lupautunut olla hankkimaan
pienemmän lainan, mutta sen suo-
vuttamiseksi on lykkäytynyt Balka-
nin pulan vuoksi.

Mutta Kiilua ei tahdo taipua al-
van ilman vastustusta. Myöskin
ovat usat kiitosen Mongolian
ruhtinaat pyyneet Kiinalle täysin
uskollisia ja kieltäytyneet kai-
kista osallisuudesta Urgan ylit-
tyihin venäläisjättiläisen politiik-
kaan.

Myöskin Persiassa se näkyy pi-
tävien varansa vahvistukseen a-
samassa silvällän kuin muiden
Euroopan valtojen harrastukset o-
vat olleet kiitneyinä meillä ta-
hoilla. Vietettiin, että Persian
hallitsija on tarjoutunut hyviä ter-
keitä virkaa Salar-ud-Donchille,
tuolle rojapolitiikille, joka pit-
kät ajat on pitänyt maata levi-
töimessä ja on maanpako a-
jetun, venäläisjättiläisen shahin
kuuluisen kärtty. Kutenkin lie
ne Persian kansa pitänyt tätä
tunnein lään paksuna, jonka vuok-
si ajea bukin hyllätyä.

Samalla puolesta venäläisten
joukkojen liikkeistä Armeniansa,
venäläis-turkkilaisella rajalla A-
assassa. Erään tiedon mukaan lie-
ne Venäjän aikomuksena lie-
nanteensa vastata itselleen eräitä
retarikaukunkia Mustanmeren
etelärannalla (arvatenkin Va-
hissiansassa). Tieto voi olla ta-
vainen sanomalehtikäsä, mutta
voi ilmoittaa totuudenkin.

Piätkotilakotoperänän on Venä-
jällä salaisessa poliisain kutein-
kin ollut tuo vanha pääministeri
Kotai-vaaleen vapaa kauttaku-
kaloineissa. Koskaan ei ole
tunnein lähellä tuota pääministeri-
ä kuin nyt. Sakalaiset sanomaleh-
t, nähtävisi tuntein hallituk-
sen tarkoitukset, luvavat por-
lukuksensa tälle tuomale samal-
a kun Venäjä aikoo heidän maan
sodalla. Englanti, jonka
nauttava käisi on aika uhkaavaan
tulla havaittavissa, kun Turkin
vastustuskyky on laimentunut
näyttää nyt epäriivoin, vaikka
Turkki nyt vähemmän kuin kos-
kaan on kykenevä pitämään sal-
mea lukittuna.

Englantin oikeisto se aina on
pitänyt ohjelmassaan Turkin su-
ojemisen ja Venäjän pyyteitten
pitäytymisen. Vapaamielisten
suuri mess Gladstone se taas piti
liikkeelle Englannin ja koto si-
vityn maailman suurenmoisissa
taistelussaan turkkilaisen jul-
muksia ja sotaan vastaan Bulga-
riassa. Hän kunnotti Venäjän si-
viten määrin kuin tämä tahoi va-
pauttaa kristittyjä Balkanin nie-
nellä. Nyt taas tahtovat Englan-
nin oikeisto ja vapaamielinen hal-
litus, jonka ulkopoliittikalla on o-
ikeiston täydellinen kannatus pu-
lellaan, ystävyyttä ja yhteysun-
nirvasta Venäjän kanssa. Toisin
ja se Edward Grey viime aikoina
osoittanut jonkunlaista ystävyy-
ttä Turkille ja epävarmaa on, tu-
leeko hän sallimaan Venäjän lai-
vastalle pääsyy Dardanelin
kautta. Toiselta puolen on radi-
kaalien väsymistön kauvan tar-
vonnaksi käynnynyt venäläisyy-
tyden kimpuna. Mutta lämpim-
piä suhteissaan Balkanin valti-
oita on se joutunut Turkia vas-
tasta ja siksi on sen vaikeata, Venä-
jää ei tahdokaan valmistaa Venä-
jälle etuja, vanhalla tarmollaan
esimästä se aina virkkuu, kaik-
kialla hämmästyttäviä suunnitelmia
vastaan.

On huomattavaa, kuinka se
mahdollisuus, että Venäjän lai-
vastalla olisi vapaa pääsy Valine-
rellä, pahentaa Balkanin pulaa
vaikuttaen sen rauhallista rat-
tumatontaa lakiesineämaisu-
udesta: virallisesti vakuutetaan
rauhaa, mutta salaisuudessa va-
rustaudutaan sotaan. Sotakiiloi-
koillekin vietetään korkeita ho-
vipäiviä...

Syytö on kansainvälinen sosi-
alist liittänytkin rauhanjulistuk-
seensa erityisen kohdan tuon rau-
hanhäiritsijän suhteen. Se on si-
nä lausunut sen totuuden, että va-
pauten sortaja on samalla asia
rauhan sortaja. Maailmarauhan
välttämätön edellytys on maail-
man vapaus.

KIRKKO JA KOULU.

(Jalkoa 3:nneksi sivulta).

suuresti vaikuttaneet normaalisen
katsantokantamme, samalla kuin
ne ovat osin muuttaneet tyki-
näni kielitkemyksemme luonnosta. Ne
ovat johdattaneet meidät järjes-
tetyin kaikkuteen, yhtenäiseen
maailmaan, jonka voimajoukko
on häviämätön ja jonka muutok-
set ovat toistautua rippuvaisia,
laumakaiset. Ne ovat pettäneet
meille kaikkien ihmisten luon-
nolliset ayyt ja laumakauden ke-
hityskulun; ne ovat lävittäneet
kirkon, kaiken järjestyksen ja
rauhallisen elämän vihollisen, ja
asettaneet jumalallisen vaikutuk-
sen tilalle ihmisläisen yhteisyr-
kinyksen. Siten on toiseksi
muuttanut myös käsitys ihmis-
estä. "Site kun ihminen on luon-
nattu olevan rippuvainen ympä-
ristöstään, yhteiskunnallista si-
veysläistä, ja luonnusta ihmisten
ja ihmisryhmien toistautua rippu-
vaisuuden olevan yhä voimak-
kaamman — ovat kuvitelleet ju-
malallista armosta "ilman ni-
tun ansaittoa." Käyneet paikan-
sapiäntäntöiksi. Ja meidän
mielipiteemmekin ovat muutu-
neen sen jälkeen kun olemme sa-
neet tietää, etteivät armu ja suo-
sio yhäältä, vaan ihmisläiset y-
hteisönnoistukset ja yhteiskun-
nalliset uudistukset vapauttavat ma-
ailman kurjuudesta ja hädistä, po-
heista ja ruttotaudeista. Kun rae-
sade hävittää maamiehen vilja-
pellon, ei hän vaikeoi ja rukou-
le, vaan pistää taskuunsa maksetun
riivakauttussuunnan. Kun suu-
taupunkin tulee kulkutiet, niin ei
myös vaikeoida ja rukouli,
Euran väksti yhdistyy terveyshoi-
to-terianomaisen kanssa voimak-
kaksi ja voitokkaasti torjumaan
epidemiaa. Tieteellisen tutki-
luseen suuret tulokset ovat niin
määrin vaikuttaneet yhteiskun-
nallisen toimintaan, että juna-
musoppi, teologia, on menettänyt
rakitukseensa ihmisyytekkunaa-

Englantin muutoskseen kautta
ihmisten katsomuksien on
koko meidän elämänsä saanut
läpensä "maallisen" leiman.

Taloudellisessa elämässä ei kel-
lään kysyä hengellisiä hyveitä,
"aan "maallisia" s. o. rehellisyy-
ttä, intoa, luotettavuutta.

Suuret hyveet: kansalauskunto,
kellovissuus, kunia, oikeamieli-
syyt, rohkeus, totuudenrakkaus,
ihmisrakkaus, kohtuullisuus eivät
ole mitään uskonnon tai uskon-
tunnustuksen etuoikeutta, vaan
ovat ne yleiset velvoittavaa, luon-
nollista laatuja. Ja protestantt,
katolilaiset, reformeitat lere-
lisset, mohamettilaiset, buddha-
lisset ja uskonnotonmat ovat yhä
yhtä mieltä, että sivistysmaailma
ei mikään jumaluden usko,
sirkonoipit tai autoriteetit ole
korkeampaa kuin siveellinen elin-
aja. Julkiesineä elämässä, parla-
mentissa ja sanomalehdissä ei ni-
kään vakava asia, jonkun lai-
stoksen oikeudellisuutta, jonkun
ain välttämättömyyttä, jonkun
yhteiskunnallisen uudistuksen

valistuksen hävittämistä itseään pois
vähänsikin uskonnotilaiden
jälkeen, kansanvaltaisen leimaa
nuden siveysoipin yhteiskunnal-
lisiin.

Moraali, siveysoippi ja uskonto.

Piätkotilainä moraalissa, ei si-
veyksijäsenin optekussena on kou-
lussa ollut uskontunnustukelli-
neen uskonopetus ja katkismus-
neuvono. Onko se vielä oike-
peruste? Ei sillä usko yleeno-
luonnin ehkiesse käsittämättä luon-
nollista elämää. Alustaminen
autoriteetin alle — raamatun,
kirkkolukokirjeen, paavin, sy-
noodin, konsistoriumin — ehkä-
se otettujen etimistä. Nykyi-
elämän eläimäinen haudentak-
kunen alle, merkitsee ristiriitai-
susta, joka panee elämän palve-
lmaan sen ulkopuolella olevia tar-
koterpiä. Mitä on "maallisel-
l" vieraalla uskonpuolella
tekemistä yhteiskunnallisten vel-
vollisuusien laajan piirin kansa-
la.

Tiimäillä kasvatuksella ei o-
le silvällään mitään uskonnon kansa-
sollaisenaan mitään tekemistä.
Sillä moraalil ihmisläisen kehityk-
sen tuoteena perustuu ihmisten
tarpeisiin, joita heillä on yhteis-
kunnallisia olijoina. Ja sen tark-
koitukseksi on järjestetty ihmisten
ja kansojen välillä suhteita jär-
jen lakien ja tietien kokemusten
mukaan. Siis ihmisen yhteiskun-
nallisen luontonsa, hänen tarpe-
heissaan ja pyrkimyksessään y-
hteistoiintaan, on siveyksijäsenin
perustus. Ja tämä moraalil virtaa
uudenlaisten vapaaemielisen jär-
jällyyden ja filosofian rakkaus-
ta lähtevästä — ne on virgannut si-
tä säädä kun Lessing ihmisen-
vun kasvatukseen viittäsi tähän
aikaan, jonka täytyy tulla jolloin
hyvää tehdään hyvän takia eikä
mielivaltainen paliksetemien takia
— ja siitä säädä, kun Goethe
Fautiesissa kirjoitti oman vo-
man vapahdukseensa evankeli-
ummin, ja kun luonnontieteen ovat
meille osoittaneet, mitenkä ihmi-
skunta alkuperäisistä laumoista on
kohottanut itsensä oman voima-
sa, yhteiskunnallisen yhteistyön
kautta nykyiselle sivistysasteelle.

Kun siis kokee yhteiskunnal-
lisen elämän, johon noot ihminen
koulusta päästään joutuu, on la-
peensä "maallinen", kun hänen
myöhemmin täytyy tekosena se-
veellisyttä järjestyä perustella
puolustusta, täytyy myös hänelle
opettettua ymmärtää, että "maal-
l" ja yleistön kuulujen täyty-
tyä siveelykäytäväksensä a-
settaa haudentakais-kyymyksi-
tä erillään oleville kokemyspi-
sillä ja järjellisi- perusteille, ja
piirtää länsi sielun työn ja si-
vityksen harrastukset korkeim-
paa ihmisvelvollisuutena. Mut-
ta tämä moraalil peruste ei ole
raamatullinen maailmankatsomus
eikä mitään uskontunnustukelli-
nen uskonon- ja katkismusun-
opetus, vaan siveellinen maail-
manjärjestyks, kuten se ihmisten
yhteiselmästä on vuosituhansien
aikana kehittänyt. Tämä sivey-
soippi on jumalansuota vastainen;
se on yhteiskunnallinen, osuoi-
mimallinen, kansanvaltaisen.

"On se sitenkin kumma."

Noin ylimalkaisesti puhutta-
sa työiläshuonon elämän täse-
lusta ja sen vaikutusmaailloista
luokkatietoisuuden kasvattami-
nasta, luulsi asenneen rakkaus-
luevan järjestyksen, läänin-
vun järjestyksen näyttänyt näin
käräjojan "filmit" kierteävän
tähän porvarellisen elämän-dra-
man koneistoon. Niin luulsi, että
todekkin olemme joukot tehneet
vastustamattomiksi; täytymään

si siihen määrään ne ovat tyty-
mättömyyden ja vastinusten hen-
gestä hehkuvia, jotka jouti onki
luokkatunteiden selvenpiä ilmi-
tyä. Mutta taasen kun teemme
yhteenvertoja tuon rauhaan tyty-
mättömyyden kanssa, vastaisuus-
desta sekä otetuista luokkatun-
nien muodoista ja käytännöllis-
tuloisista, niin ei pi ole eno-
maisi kymyyn aiheetta, eikä kiitok-
sen koreutta asian käsittelyksen
palkkioksi meille jääpi. Tytyti-
sin asian tedeillä tilmannetta tar-
kastassamme väkisinäin joudum-
me kohtaan, joka on selvittä-
miskä sanottu tytytmättömyys
vastaisuuskausi ei olekaan kye-
nny tekollisä tuloksia luomaan
tähän rauhaan hyödyksi ja elä-
misen raumuudeksi. Tähän löydä-
me lyhyen, vähen arman, selvyt-
tä sieltä, missä on rauhaa ja se on:
Tuolta tytytmättömyyden ja vast-
muksia unoksivalla rauhaalla, työ-
iläshuokalla on punituttu taloudel-
lisen ja yhteiskunnallisen olo-
suhdetien tuntemista, totuuttaan
ja jokatavan nurinkurista val-
lassaolemisesta. Huutava kurjuus,
elämän tilanteen häskutuminen
alhaiemillä yhteiskunnallisen
ja ihmisläisillä taaseille, tuhannet
ja taasen tuhannet eri teurastus-
muodot ihmiskunnan työnjättiläi-
sen teoloitamisajomilla, ne ovat
kyllä voimakkaasti tekojitt saam-
misen tylymmeikin aivot toimin-
tavi, siitä mitä tämä kaikki mer-
kitsee hiljälleen miljoonien työläi-
sen olemassaololle. Mutta tämä ei
riitä. Täytyy samalla olla jouk-
kojen tietoisä luokkakokemuskien-
sa mahdivoiman rakentavasta tie-
toisuudesta ja taloudellisten kye-
mysten ratkaisumuodoista, silloin
vasta saamme lahta ihmettel-
mistä: — on se sitenkin kumma
kun muut tuhansin nousevat jou-
kot, kausan ayyt kerroksot eivät
kerta kaikkiaan nykyistä järjes-
telmää muerra, kun leijona pen-
tussa ryöstäjä!." Noot välttö-
levät tuhaant meriolait, ne o-
vat symmetrisiä värähdellisiä luok-
katietoisuujokelle, tunteissaan ei
mitään rippuvaa, satunnaisessa
tytytymässä, perin alhaiesta
vaikosta ja yhä kohoavista eläin-
sen ylijäpidin välineistä: tyty-
mättömyydestä kaikkeen tähän on
noot sympatian pohjimmissa
syyssä. Edellisen näissä samais-
sa kirjissa, optoiivsa synnytti-
visä oloissa, joka askeleella nu-
oimaisillaan olevat tytytmättö-
myydet hehkuvat rauhaan joukot
ovat välinpitämättömyyden orja
sitten määrin että minkäänlaiset
luokkatietelut toiminnat eivät o-
le heille mahdollisia järjestyneid,
työläisjoukkojen harkintain ja ko-
kemusten perusteella. Näin olivat
ei ole kovinkaan ihme, jos kun-
leumme rintauksiemme joukosta ää-
niä: — "On se sitenkin kumma,
noiden joukkojen välinpitämättö-
myys omien etujensa vastinuk-
sien j. n. e. Ne joukot ovat jär-
jestytmättömiä joukkoja, vaan ne el-
vät enä aikoihin hyminneet
nykyisen järjestyksen kättemme
asettamille armopoliille, eikä ko-
dittomalle alkopolle taipaleille.

Ne ovat vapaaisteluamme rak-
kaiseva voima — siten vähe-
nämään tytytmättömyyden selä-
luisa on kylvetty tietoa olevien o-
lojen kukistamisen tävöistä, jonka
avulla he voivat vastaisvia kansa-
jään käyttää luokkatietelunne
kakteräisissä mikkoja. Tämä teh-
täv on ehdottomasti järjes-
tyneen tytyvöistön sorpottavaa,
tiedon levittämisen elämän kaik-
kia aloja koskevissa kysymyksis-
tä, mutta etupäässä taloudellisen
tilanteemme kaakotessa, eläimäis-
tarkoitukseen korkeimmille tasol-
le, missä eivät tietämättömyyden
ja ennakkolouduksen haaska-
lunnot voi pesiäty. Jos valku

Sittenmin olen usein tämän
itkun muistossan kuulut. Jo-
ka kerta kun sota pulkkaa, on
se kuuluvinaan meluvan kan-
sajoukon innoitellavan kaduil-
la ja sen keskeltä kuulen selä-
visti vanhan rajasutarin kat-
kerat nyhykytyksiä, miesparan,
jotka vanhuuden toivot Itali-
an kentillä näntyivät.

Mutta vielä elävämmin muist-
tan toisen sodan, Krimin so-
dan. Silloin olin noin neljän-
toistavuotias ja asuin provinssi-
ssa. Elin täydessä luotto-
muudessa ja niin vähän tarvit-
si minä mitään huolehtia, ei
sitä sodassa nään vaan joukko-
jen lakkaantamoman kaultta-
marssin. Ja niiden kaupunkin
ei lähi marssivin joukkojen
katselutiehen, se oli meillä al-
tuisena ja suurena ilonaihe-
na.

Oi noita mukkeita miehiä!
Kyrassereja ja ulaneja, rau-
kuunlota ja husareja. Me marssi-
imme niiden mukana.
Seurassimme heitä suurella, va-
kkaalle maantiele asti. Sotito-
kannat soivatit kiitokseksi
kaupungille ja sen vierana-
raisuudelle. Ja kirkas ilma, sä-
televä kesäaamun loistit juhla-
lisesti.

Sittenmin alkoivat rykmenit
käydä yhä harvinaisemmiksi
ja eräänä päivänä näimme
niiden alkanen palata, marssi-
vun tansen kaupungin läpi,
mutta nyt vastakkaisena suun-
taan. Ja nyt lauhastuvat ne tie-
tän pitkin kua rammat, nuo en-
nen miä komat miheit ja me
emme seuramme niiden mure-
sien, noiden sairaiden ihmisten.
Ne eivät enä oleet noita mei-
dän mukkeita sotilaittemme.
Noi rivat olit kelvonneet edes
kaikkien yksinkertaisimpaan
pakkotyövoimaksi...

Tuo surullinen paluunmarssi
kesti kuuja. Ja joukot siroitti-
vat tienoivert tietojen sairaita,
umpuneita, kuoleman kera
kamppaleilla ihmisiä.

Kotiinpalanneitten joukossa
oli muuta ystäväi B. joka

Sota.

Kirj. Emile Zola.

Sota.

Sota.

Sota.

Sota.

Sota.

Sota.

Sota.

Sota.

Sota.

Sota.

Sota.

Sota.

Sota.

Sota.

Sota.

Sota.

Sota.

Sota.

Sota.

Sota.

Sota.

Sota.

Sota.

Sota.

Sota.

Sota.

Sota.

Sota.

Sota.

Sota.

Sota.

Sota.

Sota.

Sota.

Sota.

Sota.

Sota.

Sota.

Sota.

Sota.

Sota.

Sota.

Sota.

Sota.

Sota.

Sota.

Sota.

Sota.

Sota.

Sota.

Sota.

Sota.

Sota.

Sota.

Sota.

Sota.

Sota.

Sota.

Sota.

Sota.

Sota.

Sota.

Sota.

Sota.

Sota.

Sota.

Sota.

Sota.

Sota.

Sota.

Sota.

Sota.

Sota.

Sota.

Sota.

Sota.

Sota.

Sota.

Sota.

Sota.

Sota.

Sota.

Sota.

Sota.

Sota.

Sota.

Sota.

Sota.

Sota.

Sota.

Sota.

Sota.

Sota.

Sota.

Sota.

Sota.

Sota.

Sota.

Sota.

Sota.

Sota.

Sota.

Kahaa lähetetään Ruotsiin yleis-
n kurssin mukaan.
Fort Williamin haaraosasto.
M. Cochram,
115 Robertson st.
PARHAIN LÄÄKE
mitä ruumiinne kaipaa on
SUOMALAINEN SAUNA.

\$400 Claus partaiteiksi \$150. E. räs Calgaryn liikemies tilasi näitä veitsiä omalle nimelleen eikä voinutkaan suorittaa tilaustaan loppuun asti ja siinä tapauksessa tehdas myi ne alennettuun hintaan. Ja nyt lähetän niitä postia-
na vapaasti joka paikkaan Canadassa \$1.50 kappale eli \$2.50 pari. Veikot ovat todella parhaita mitä kauppoista voi löytää. Jos ei tavaraa tästä tyydytä palautan rahat takaisin. Tilauksia heti, sillä tämä tarjous ei ole kauan tarjolla.

Osoite:
A. Saarikmiki,
105 Grange ave,
Toronto, Ont.

ANTAKAA RAHAMME TEHD, TYÖTÄ

Tedien hyväksenne.
Älkää epäillä alkua rakenta-
maan uutta "hauskanne" varojen
puutteessa. Keukustelkaa kansa-
mme

RAKENNUSLAINASTA,
jos ette voi omillanne tehdä sitä
Me tahdomme antaa Teille etukä-
teen mita on tarpeellista halvem-
malla koralla. Liikkeemme on
täysin luotettava. Ei mitään koh-
tunnusta viipymistä.

Voimme hankkia Teille vakui-
tusten parhaimmissa palo, henki
ja tapaturmavakuutusyhtiöissä
P. W. STURE,
6 Cumberland St., Port Arthur
(M. K. L.)

* KANSALAISET HUOM! *

Otan vastaan kaikkea kellose-
ppien alista kuuluvaa työtä.

Työ tehdään huolellisesti ja no-
peasti, uusien kellojen tilauksia
viihittään.

Pyydän sulkeutua kansalaisten
suosiin.
Kunnihoitajalla
P. F. JALAVA
Kelloseppä,
Copper Cliff, Ont.

Nimenmuutos-ilmoitus.

— Nimeni, joka tähän asti on
ollut Kust Alanen on tästä lähtien
oleva Gust Alen tällä maassa
ja Suomessa.

30 p. marrask. 1912.
Gust Alto,
Sundbury, B. C.,
Canada.

Avioitinto-ilmoitus.

Olemme yhtyneet avioliittoon
19 p. jouluk. 1912 Canadian la-
kien mukaan Cannoreassa, Alta.

EVA KÄRKINEN
(Juuva K. L.)
JOHN LAUTAMUS
(Kauhava V. L.)

Olemme yhtyneet avioliittoon
3 p. jouluk. 1912 Canadian la-
kien mukaan Cannoreassa, Alta.

OTILA HAKOLA
(Alavus V. L.)
JACK THOMPSON
(Jalasjärvi V. L.)

Levittäkää

Työkansaa

ON VARMASTI ARVOKKAIMMAN TAVARAN KESKUS NAISIA KAKSOISKAUPUNGEISSA.

Tulkaa ostamaan täältä joululahjanne!

MEILLÄ ON Hieno JA MONIPUOLINEN VARASTO
ENGLANNINKIELISIA JOULUKORTTEJA JA LASTEN
KIRJOJA KANKAALLE PAINETTUNA.

JOULUKIRJALLISUUTTA
KIRJOITUSTARPEITA

FOUNTAIN KYNI., useita eri lajeja joista halvoin on
\$1.25, sekä on siisti kynä. Seuraavassa lajissa on yhdistetty
muste- ja lyijykynä ja maksaa ainoastaan \$1.75.

Ja sitten niitä maailman kuulua Waterman'in, aivan
muusinta lajia, itse täyttäviä ja hinnat niillä on \$2.75—\$4.25

Rientäkää katsomaan!

KELLOJA

myydään
ja
Vanhoja
korjataan
kottuhinnolla

A. C. Mac Nicol
Kulta- ja kelloseppä.

(K. L.)

Port Arthurin
VIRVOITUSJUOMA-TEHDAS

TOHTORI H. KOLJONEN

Tunnit: 10—11 a. p. 2—4 ja
7—8 i. p. p.

Pyhästä 10—11 a. p.
Konttoripuhelin 1494.
Asuntopuhelin 1474.
Rutten Block, Room 7, likellä
Posti Offisia.

Port Arthur.

UUSI PARTURILIKE

Olen avannut

PARTURILIKEEN,

jossa palvelen kansalaisia
huolellisesti.

PARTAVEITSIÄ TEROTE-
TAAN.

JOHN PALO,
300 Bay Str., Port Arthur.
(K.L.)

Sahauttakaa hal-
konne koneella.

Me saamme teille puita. Ti-
laukset suoritetaan nopeasti. Ky-
skyä puhelimella 1559 N.

D. MYOHANEN,

parturiliike 281 Bay St. Työ taan-
taa ja jos olette tyytyväisiä,
niin saunkaa vietyllenne tai jos
ette ole tyytyväisiä, niin saunkaa
minulle.

Jäskermää, siikaria, paperossia
ja tupakkaa, makeisia, kylmiä ja
lämpimiä virvoitusjuomia saata-
vana Bay ja Algoma st. kulmassa.
JAMES BAJOPLES

HUOMATKAA!

Olemme ostaneet entisen M. Sa-
von Jalkineliikkeen, jossa edel-
leen tulemaan palvellemaan yleisiä
hyvillä tyillä ja kohtuullisilla
himoilla. Huom! Syyskaksi ja
hiitokenkiä on myös saatavana.
O. Honkanen, W. Hyötki
112 Cumberland st.

Jalkineliike

UUSI LEIPURILIKE

jossa valmistetaan leipää ja leivoksia
kaikkeista laadusta.

Lähi seuduille lähetetään tilaukset joutuin ja huolella.
Tilaukset voitte lähettää osoitteella:

O. Kivelä, & Co.

111 Second St. Port Arthur.
Puhelin 1618.

Tulkaa yksin ja joukkoina

hyötymään meidän suuresta joulu-myynnistämme. Teille kuuluisaksi tullut Wm. S. Alexanderin liike. 236 Bay St. Liike pidetään avoinna puoleen yöhön asti, avaroitua tulee kuormittain ja hinnat ovat rajoittamattoman halvat.

Port Arthur

Port Arthurista.

TYÖKANSAN KIRJAKAUPASSA

on nyt kirjotustarpeita uusi ja monipuolinen varasto;

Värikyniä;

Postikorttikannattimia;

Lasten koululaukkuja;

Tammi domino- y. m. lautapelejä;

Koululasten kynälaatikoita.

Vaatteisia kuvakirjoja lapsille;

Kirjanpitokirjoja y. m.

— Talo ja maita myytävänä halvalla Cornwall ave. Puhe- lin 1396.

— V- ja U-seura Jyryn yleisen kokouksen on tapainpäivänä kello puoli 2 j. p. p. Jokaisen on saavuttava.

— Pistäytäkää Kahvila Niagaraan. Yhtä edullinen paikka käyttää ja kannattaa niitä missä vaan parhaalle suussa maistaa. Siis terve näkemisiin.

— Kahvia ja ruokaa saa joka aika kello 6 aamulla kello 12 illalla kahvila Imatrassa 95 Cumberland st. vastapäätä Brinssessa teatteria.

Lehto ja Suomi.

— Korjaus Työpöytäkomitean tilihin. Edellisessä lehdessä j. lastuihin tileihin on taittovirheet, jotka tulit sellainen virhe, että Työpöytäkomitean menoista on jäänyt pois lippukassaaseen käytetty \$3.60, mikä täten oikaistaan.

Kalle Alatalo.

— Huvitölmikunnan kokous pidetään tänään klo 2 j. p. p.

— Katuvaunukomitea ei vielä antanut lopullista vastauksensa. Viime maanantai-illassa kaksikokouksen yhteyteen katuvaunujen hallinnon ja katuvaunujen nuutelaisten edustajien yhteisessä kokouksessa ei päästy vielä lopulliseen päätökseen. Hallinto antoi vasta ensi perjantaina vastauksen siitä joko se myönnytty työläisten vaatimuksiin ei. Näyttää siltä kuin jos hallinto suotta viivyteli vastauksensa antamista, ettei pääsisivät kunnalla joulukokouksen yli ja sitte kun kiire olisi on ohi, antaa kieltävän vastauksen.

Kauhea tapaturma.

Higgins Bros'in palveluksessa oleva italialainen työnhöijä sai surmansa dynamiittiräjähdyksessä viime lauantai-illana Red Rockissa, Canadian Northern rakennuksella. Miehen nimensä ei ole saatu selvää. Huomisti, tahi paremminkin ruumiin palaset, on tuotu Nepigon ja mahdollisesti tullaan toimeenpanemaan kuoleman syyntutkiminen. Mies oli vanha ja kokenut dynamiittia käsittelevä.

Omituinen rikos.

„Kun William Duncan, entinen Ottavan pankin haarakonttorin työlläinen Negipossa, meni viime lauantaina nostamaan säästöjään—yhteensä 300 saantista pankista, antolkian kassanhoitaja erehdyksessä hänelle \$1,000 eli puolta enemmän. Erehdys huomattiin ja Duncan ja eräs Fisher niminen mies, joi Duncan antoi rahojat säilytettäväksi, vangittiin, Duncan Negipossa ja Fisher Port Arthurissa. Maanantaiaamuna oli asia

muutoksia puistolautakunnan raporttiin. Muun muassa valtuusto suosittelee että Wylie ja Hodge katuja nimet muutettaisiin Madeline kaduksi ja Ray Boulevardiksi.

Kokouksessa myöskin suositeltiin ostettavaksi maata, että kaupunki voi jatkaa Albert katuja katuvaunutielle ja valtuusto päätti varata rahoja \$10.00 jalkaa kohti ja siinä tapauksessa ellei tämä tyydytä, niin maa otetaan pakkolovutuksella.

Valtuusto päätti asetettavaksi ryhmävalot jokaiseen paaluun Waverley puistossa ja yksityiset valot jokaiseen paaluun Current-joen ja kalansijotuslaitoksen välillä.

Kaupungin työläisille päätettiin korottaa palkkaa seuraavasti: Mr. S. P. Hall'ille kuudestakymmenestä viidestä seitsemään-kymmenen-viiteen dollariin, Miss Scott'ille viidestäkymmenestä viiteenkymmenen-viiteen dollariin, Miss McNeill'ille viidestäkymmenestä viiteenkymmenen-viiteen dollariin, Miss Lynchille viidestäkymmenestä viiteenkymmenen-viiteen dollariin.

Fort Williamista.

— Tanssit on Pirtillä tänäiltana, alkaen kello 8. Saapukaa joukolla.

— Nyt kun olette syöneet, juo- neet ja sairastatte ylellisyydes- täänne, niin meiltä voitte saada ehdottomasti parhaita ja alku- jersaimpia vatsan y. m. lääk- keitä.

Gillespien apteekki, Simpson J., Fort William. Suomalai- nen apteekki K. G. K. Nymän. — Tuomittiin kuudeksi kuukaudeksi vankauden. Ben Car- bozadon-niminen mies, „koli-to- can" alueelta, tunnusti itsensä ylelliseksi jonkun Canadian Paci- fic rautatieyhtiön poliisin häntä astaan nostamaan syytöksiin, et- tä hän on varastanut viinan sa- notuen yhtiön tavaramuusta. Po- litiisumari Palling antoi hänelle kuden kuukauden lykätyin tu- onin.

Ostakna lääkkeenne, paperitar- peenne ja pikkutavaranne DELVINILTA.

Meillä on kaksi rohdoskauppa- a omaamme parhaat edellytykset oikakeenne tarjota teille par- haan palveluksen tällä ympäri- stössä. Meillä on olemassa vain yh- det hinnat ja ne ovat ehdottomas- ti alhaisimmat tässä kaupungissa.

DELVIN,

Luotettavin Rohdoskauppa
Silver St., Lang St.
(m.to.) COBALT.

SUOMALAINEN

union parturiiliike. Huolellinen ja puhdas työ.

Olavi Martin,
56 Lang St.,
Cobalt, Ont.

Englanninkielen

taito tarkoittaa parempia työsu- lteita ja korkeampaa palkkaa. Me voimme opettaa engl. kielen lyhy- essä ajassa ja hankkia teille pai- kan liikealalla. Oppilaat, jotka

-Suomalainen Leipuriliike- ELANTO

200 ROWAND STREET, Phone 1179, FORT WILLIAM, ONT.

Me valmistamme kuivaa leipää, korppeja y. m.

Uloslähetykset suoritetaan nopeaa ja huolellisesti. (m. to. l.)

5⁰⁰ KORKKOA

maksavat nyt talletuksista Vaasan Osakepankki, Suomen Yhdys- pankki, Pohjoismaiden Osakepankki, Turun Osakepankki, Uuden Kaarlepyyn Osakepankki ja Kansallisen Osakepankki haarakonte- reineen sekä kaikki Suomen Säästöpankit.

Korko alkaa kasvamaan sisäänpäästä. Pankkien anta- mat kuitit toimittavat tallettajille ja rahaliiketykset välittää varmin- min ja nopeimmin sekä täydellä takuulla Suomen pankkien edus- tajat:

HAARAKONTTORIT:

128 ST. ANTOINE ST.,
MONTREAL CANADA.

73 HANOVER ST.,
BOSTON, MASS.

Finland Steamship Co. Agency

15 State st.,

NEW YORK

Smurin Suomalainen Rahaliikitys- ja Pilettiliike Ameriikassa.

Puita myytävänä

DENNIS BROS.,

puiden sahaaja ja kulettaja.
Konttori puhelin 1693.
Asunto puhelin 860.
(L.k.)

Ompelijatar.

Kaikenlaista naisten OMPELU- TYÖTä valmistaa nopeasti ja huolellisesti

HILDA KOIVISTO

419 Ambrose st., Port Arthur,
(M. K. L.)

Arthur L. McGovern

Lakimies ja Notari,
Emmerson Block, Port Arthur,
Puhelin 1441.
Suomalainen kielenkääntäjä.
(M. K. L.)

Suomalainen nai- mailmoituslehti AMORI

Ilmestyy kerran kuukaudessa Chi- cago, Ill., tilaus hinta Yhdysval- toihin ja Canadian: 1 vuosi \$1.00, ½ vuotta 65c; Suomeen ja muual- le ulkomaille: 1 vuosi \$1.60, ½ vuotta 80c. (Lähetetään sulje- tussa kirjeessä.) Ilmoitus hinta Naimalmoitus kerran julaistuna 75c, 3 kertaa \$1.75 (noin 60 sa- naa), jokainen 10 sanaa tai sen osa lisää 5c. Muut ilmoitukset palstatuunnalla 25c. Maksumu- tusta seurata ilmoitusten ja tilau- ten mukana. Tilataksa osoitteella: AMORI, P. O. Box 122, Chicago, Ill. (Suomesta lähetetään U. S. A. Tiedustakaa naiset, teille vält- tämättömän tolettaitapaiden hin- toja. Niitä halvimmalla ja luote- lumia välittää AMORI. Näitä kyselyitä tulee seurata 2c. posti-

Kellojen ja Juveli - tavarain korjausta tehdään.

Meillä on kaksi säännöllistä kello-sepää jotka tekee ainoas- taan korjaustyötä ja kohtuullisil- la hinnoilla. (m. k. l.)

PORT ARTHUR JEWELRY CO.

Paraita

Vanhanmaan kylpyjä

saatte

BAY ST. SAUNASSA.

Avoinna joka arkipäivä
Puhdasta virtovirtuujomaa,
ja huolellinen kohtelu,
Emil Krookbeck
(k.p.l.) 332 Bay st.

Huomatkaa!

Ainoa suomalainen virtovirtu- juoma tehdas näissä kaksikokou- pukeissa on jossa valmistetaan parhaat ja puhtaat juomat, ensi luokan aineista. Tilatkaa osoit- teella (t. l.)
INTERNATIONAL BOTTLING WORKS
146 Algoma st. Phone 823 North
Port Arthur, Ont.

Suomalais. kansalaiset

NAISET ja HERRAT!

Toivon teille iloista
joulua ja onnellista
uutta vuotta

S. W. Ray, Kaupungin majuri.

Arv. kansalaiset Huomatkaa?

Olen muuttanut ruoka-liikkeeni 824 Simpson st., Fort William.
Ruokaa ja asuntoa saatavana;
ruokaa aterioitain, viikottain ja kuukausittain.
Toveruudella
EMMA ALTO.

Lääkäreitä.

J. A. DIXON, M. D.
Lääkäri, haavuri ja kättö.
Office: Larch & Durham kulmas- sa. Puhelin 170.
Asunto: Ignatius & Louis kulmas- sa. Puhelin 308.
Vastaanotto aika 9—10 a. p. 2—4 ja 7—8 i. p.
Sudbury, : : : : : Ont

COPPER OLIPPIN Suomalainen Leipomo

Osuuskauppaan

on juuri saapunut suuri valikoima kaikenlaisia miesten taittava- roita, kuten Maekinow takkeja, housuja ja lakeja, viittikenkiä ja ropseja useammanlaisia, sekä erinomaisen hienoja pyhäkkeitä; sangen lämpimiä ja hujaa alusvaatteita. Vastastoastamme aikaa olla jo riittävästi kaikenlaista käypää tavaraa.

Liha-ja sekatarvatarvastoastot

ovat nykyisin tulvillaan kaikenlaisista joulutarvastoista. Suomesta olemaan saaneet puolukoita, silakoita, anevohvitsia ja jälkeläislihaa. — Joululeivoksiin tarvittavat mausteet ja palkinut saatte nykyisin meillä. Toisin sanoen liikkeemme on sangen monipuolisesti varus- tettu, jonka suurin osa Port Art hurin yleisöstä onkin huomannut, ja sen tähden pitävät edullisempaa ja ostaa kaikki ostoksensa yksin- oman

Osuuskaupasta

318 Bay st.

Port Arthur

